

Smolle ostro kritiziral stališče Zahoda in tudi Vranitzkega

Smolle je Zahodu očital, da se s „primernimi izgovori“ izogibajo priznanju Slovenije in Hrvaške. „Prav tako niso znali oz. niso hoteli spoznati krivde jugoslovanske vojske v številnih spopadih s Slovenijo in Hrvaško,“ je dejal Smolle.

Kritiziral je tudi zveznega ministra Franza Vranitzkega, ki je v sklopu priznanja izjavil, da bi priznanje Slovenije in Hrvaške povzročilo še hujše vojaške spopade v Jugoslaviji. Smolle: „Ker je jugoslovanska vojska vsega zmožna, napasti tudi sosednje države, se je Avstrija v smislu „samozaščite“ odrekla priznanju. Sovražno razumevanje med Srbijo in Avstrijo se tudi ob priznanju ne more bolj zaostri!“

● Busek: premalo in prepočasi

Predsednik ÖVP dr. Erhard Busek je ta teden v Celovcu dejal, da si je Avstrija prepočasi in premalo učinkovito prizadevala za priznanje Slovenije in Hrvaške. S tem v zvezi je ostro kritiziral koalicijskega partnerja SPÖ.

● Kmečkozbovske volitve 1. decembra

Sprva bi morale biti kmečkozbovske volitve 17. novembra 1991. Po spremembi volilnega reda (kjer so zopet odpravili volilno pravico upokojenim kmetom in volitve v krajevne kmečke svete) je Deželna vlada določila 1. december 1991 kot volilni termin.

● Škofija prosi za pomoč Hrvatom

Krški škofijski ordinariat poziva vse katolike v deželi, naj pomagajo po svojih močeh prizadetim hrvaškim družinam, ki trpijo zaradi nasilja vojne. Predvsem naj bi katoliki podpirali organizacije, kot Karitas. Nujno potrebne so trenutno denarne in gmotne podpore ter stanovanja ali sobe za begunce. Škofija poziva, naj katoliki ne vodi strah pred tujim, ampak ljubezen do bližnjega!

Otto Schulmeister v Tinjah

DEVET LET DO
LETA 2000

Katoliški dom prosvete v Tinjah vabi na predavanje, ki bo v soboto, 28. septembra, ob 19.30.

V Evropi so zidovi padli, ljudstvo vzhoda zopet upa v prihodnost: ljudstvo zahoda jo razume kot sedanost, grozi nek razredni boj med vzhodom in zahodom . . .

Predava prof. dr. Otto Schulmeister.

nt

naš tednik

LETO XLIII. Številka 39 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 27. septembra 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Dvojezični krajevni napisi: Haider zahteval protest pri Zvezni vladi

Dr. Grilc:

Pred 10. oktobrom skušajo nekateri krogi zopet manipulirati z javnostjo

Namestnik deželnega glavarja in šef svobodnjakov dr. Jörg Haider je ta teden v okviru seje koroške vlade načel vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem. Trdil je, da koroški Slovenci zahtevajo postavitve dvojezičnih krajevnih napisov v 800 krajih. S tem v zvezi je Haider zahteval, naj koroška Deželna vlada protestira pri Zvezni vladi.

Vsako leto znova . . .

. . . pred 10. oktobrom napnejo svoje strune na Koroškem že znani krogi. Letos so s prvo temo — meja med Slovenijo in Koroško — kar krepko pogoreli, celo *Kleine Zeitung* je smatrala to debato kot odvečno in nesmiselno. Zdaj so se spomnili krajevnih napisov in skušajo zbuditi duhove in ljudi, ki so pred časom tako vneto sodelovali pri „Ortstafelsturmu“. Toda vse kaže, da tudi ta Haiderjeva provokacija ne bo dosegla zadostnega odmeva, kar je ponoven dokaz, da sta čas in razvoj že zdavnaj prehitela KHD. Si-Ku

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc je Haiderjeve izjave ostro obsodil kot manipulacijo, ki nima para. Dr. Grilc: „Pred 10. oktobrom nekateri znani koroški krogi skušajo provocirati. Organizacije kot KHD lahko preživijo samo s pomočjo konfrontacije. Ker so pogoreli glede vprašanja meje med Slovenijo in Koroško, očitno trenutno iščejo druge teme.“

V poročilu Zvezne vlade o manjšinah je objavljeno stališče obeh slovenskih organizacij, ki sta mnenja, da so na Koroškem le v 91 krajih dvojezični krajevni napisi, kar je premalo, saj je na dvojezičnem ozemlju skupno 800 krajev. Dr. Grilc: „Za tem stališčem tudi stojimo, kar pa še ne pomeni, da Slovenci zahtevamo napise v vseh krajih. Haider s svojimi izjavami manipulira z javnostjo in to gotovo

ne slučajno.“

Deželni glavar dr. Christoph Zernatto je sicer dejal, da v tem vprašanju ne vidi nobene nujnosti za nadaljnje korake. Vodju Deželnega urada, dr. Ralfu Unkartu, pa je dal nalog, naj do naslednje seje (ki bo prihodnji torek) pripravi ustrezno poročilo.

Dr. Grilc pa je dejal, da bo treba vstopiti v pogajanja o spremembi celotnega zakona o narodnih skupinah.

Nov avtobus za 60 mladih nogometašev

Zveza slovenskih zadrug je s svojima eksport-import firmama tokrat podprla najmlajše nogometaše SAK. Letos v štirih moštvih naraščaja tekmuje skupno 60 mladih nogometašev, ki se bodo zdaj lahko vozili v varnem, predvsem pa v jesenskem času tudi toplim avtobusu. Pri predaji je bila direktorju ZSZ dipl. trg. Jozu Haberniku izrečena prisrčna zahvala; obema zvezinima firmama Carimpexu in Intermercatorju, zavarovalnici Donau (Andreju Wutteju) in firmi Hago pa velja lep „hvala“ mladih žogobrcem, ki zdaj še z večjim veseljem hitijo od zmage do zmage.

Na sliki vidite moštvo dečkov s trenerjem mag. Mirkom Oražejem in vodjem naraščaja podpredsednikom SAK Andrejem Kumrom. Foto Fera

PISMO IZ SLOVENIJE

Varljivo
zatišje

Naša sosedna Hrvaška se je že spremenila v evropski sod smodnika. Tamkajšnja vojna ne ogroža več samo narodov na balkanskem prostoru, temveč zublji konflikta lahko kaj naglo planejo v osrčje Evrope. Kakšno vlogo pri tem igrajo posamezne evropske države, je težko reči, a nekaj je jasno: uradna Italija z De Michellisom na čelu podpira Srbijo. Beneški trgovci, kot tu imenujejo italijanskega zunanjega ministra, je v rimskem senatu enostavno izjavil, da vojne na Hrvaškem ni, po drugi strani pa je napadel Vatikan in papeža, češ, da je v svetem mestu mogočen hrvaški lobby, katerega podpira Vatikan s papežem na čelu. Če upoštevamo italijanske igrice okrog Istre in novico, da so italijanski oklepniki iz notranjosti sončne dežele pripeljali prav do slovenske meje, je stvar več kot na dlani — Italija niti Slovincem, niti Hrvatom ni naklonjena. Edina država, žal daleč, Avstralija, se je nedvoumno izjasnila, da bo prva priznala samostojnost Slovenije in Hrvaške. Evropska diplomacija pa očitno po tajnih kabinetnih sklepa kravje kupčije, kar je na našem starem kontinentu že običaj.

A vrnimo se nazaj na Hrvaško. Prejšnjo nedeljo sta predsednik Tudžman in zvezni šef armade Kadrijevič ukazala vsak svojim oboroženim silam, naj prekineta spopade. Orožje je molčalo le pet minut, nakar so se spet začeli mikastiti. Napadi jugoarmade so postali vse srditejši in hrvaška obramba ter protinapad vse uspešnejši. Vrh tega so se preko Bosne na hrvaška bojišča napotili črnogorski rezervisti, ki so jih Hrvati in Muslimani v Hercegovini nekako zaustavili. Vojna je torej planila tudi v Bosno.

Na Kosovu pričakujejo resnejše nemire konec tedna. Kosovska skupščina, sedaj imenovana Skupščina Republike Kosovo, je razpisala referendum, v katerem se bodo državljani te pokrajine izjasnjevali za samostojno in neodvisno, večstrankarsko Republiko Kosovo. Ni pa še jasno, kako bodo referendum tehnično izpeljali, pod budnim očesom srbske policije in vojske.

V trenutku, ko to pišem, napeto pričakujemo novic iz New Yorka, kjer zaseda Varnostni svet Združenih narodov in v katerem bo govor tudi o vojni na Balkanu. Zmagovalca v tem spopadu zaenkrat ni mogoče uzreti.

Slovenija dobi
lastno valuto

V Ljubljani se politiki tačas ukvarjajo z dvema problemoma, ki nimata dosti skupnega z vojno. V sredo je Peterletova vlada predlagala zvišanje državnega proračuna s prejšnjih 69,6 milijarde dinarjev na 79 milijard. Podpredsednik vlade Mitja Malešič je sicer zatrdil, da pravzaprav ne gre za zvišanje, temveč le za denominacijo. A težko je verjeti, da bo vladi do konca leta uspelo prepričati poslance v parlamentu o tem, da je bil denar pametno porabljen in da je bilo prav vse, kar je vlada naredila, modro. Poznavalci zatrjujejo, da je za proračunsko praznino kriv tudi nedodelan in političnim interesom podrejen davčni sistem.

Drug problem, s katerim se bo spoprijela Slovenija po izteku brionskega moratorija, bo uresničevanje skupščinske deklaracije o osamosvojitvi, ki jo je parlament sprejel 25. junija in je bila za tri mesece zamrznjena. Sedmega oktobra, ko poteče rok, Slovenije prav čisto nič več ne obvezuje, da ne zakoraka po samostojni poti. Prva past na tej poti je seveda lasten denar, za katerega poznavalci pravijo, da je že natisnjen in bo zamenjal dinarje, ki jih inflacijska spirala naglo požira. O tej prednostni nalogi — lastni valuti namreč, so se enoglasno opredelili vsi slovenski politiki in stranke. Lasten denar torej in lasten potni list, in pa seveda nenehna diplomatska prizadevanja za priznanje suverenosti in neodvisnosti. Naslednja naloga je nedvomno sprejetje nove slovenske ustave, ki bo našo državo zakoličila tudi po pravni poti med sodobne in demokratične evropske narode. Je pa res, da bo priznanje Slovenije v marsičem močno odvisno od poteka vojne na Hrvaškem in pred tem si ne kaže zatiskati oči.

Tadej Bratko

Narodnostni svet zahteva
pogovor s kanclerjem Vranitzkym

Narodnostni svet za koroške Slovence je pretekli teden na svoji seji predlagal skupno sejo z zveznim kanclerjem Francem Vranitzkym. Na tem skupnem sestanku naj bi obravnavali aktualna vprašanja, mdr. tudi finančna.

Sosvet je soglasno potrdil tudi stališče o položaju v Sloveniji in v posebni izjavi poudarja zaskrbljenost slovenske narodne skupnosti o eskalaciji nasilja v Jugoslaviji. Samoodločba narodov v smislu vseh mednarodnih dolečb ljudskega prava, vključno

paketa človekovih pravic, ki so jih sprejeli Združeni narodi leta 1966, so etična osnova ljudskega prava in so s tem pravica, kateri se narodi ne morejo odpovedati. To morajo sprejeti tudi vse demokratične države. Zato Sosvet poziva avstrijsko Zvezno

Evropski potni list za Slovenijo

Končno so v Sloveniji dočakali. Nov slovenski potni list, seveda! Ko je v času plebiscita, lanskega decembra, zunanji minister dr. Dimitrij Rupel zbranim novinarjem sramežljivo pokazal prve osnutke, so bili v Sloveniji nekako skeptični. Osnutek je bil nerodno oblikovan, prevelik, nesimpatične svetlo modre barve. A časi so se spremenili. Strokovnjaki celjske firme Cetis so pošteno zagrabili za delo in nastal je potni list, ki v vsem ustreza evropskim standardom. Je dosti manjši od dosedanjega, jugoslovanskega, in od večine evropskih. To pa zato, ker bo celotna Evropa že drugo leto prešla na manjše oblike, zaradi poenotenja optičnega in magnetnega odčitavanja. Platnice so temnomodre, skoraj črne barve, z zlato gravuro. Strokovnjakom Cetisa je največji problem predstavljala mehanična trpežnost in številni zaščitni posegi, ki preprečujejo ponarejanje. Več kot pol leta dela, povsem brez pomoči tujine — in nastala je nacionalna slovenska listina, za katero tuji strokovnjaki trdijo, da ji ni para.

Pa še nekaj podatkov: tretja stran slovenskega potnega lista je plastificirana, tako da je fotografija imetnika zaščitena pod folijo. Papir, na katerega je

knjižica tiskana, ima vdelenih vsaj sedem zaščitnih mehanizmov, tako vidnih kot nevidnih in tajnih. V papirnici Radeče so se zelo potrudili, ko so izdelali posebno sito za vodni tisk. Na vsaki od strani so s posebnim modrim tiskom vgravirane izohipse, ki skupaj sestavljajo zemljevid Slovenije. Celjani so novi potni list Republike Slovenije že začeli tiskati v serijah.

Tretjega oktobra, ko bo potekel rok Brionskega moratorija in bo Slovenija dejansko postala samostojna, bodo državljani začeli dobivati prve primerke in jih zamenjevati za stari, rdeči potni list nekdanje, sedaj razpadle Jugoslavije.

Tadej Bratko

Obsodba politike ES

Pretekli konec tedna je bilo na Dunaju osmo, narodnim skupinam posvečeno, srečanje avstrijske sekcije panevropskega gibanja. Panevropsko gibanje je konzervativno krščansko gibanje, ki se zavzema za združitev Evrope na osnovi narodov, vodita ga evropski parlamentarec nemške CSU Otto Habsburg-Lothringen (sin zadnjega avstroogrskega cesarja) ter njegov sin Karl Habsburg-Lothringen.

Sprejeli so resolucijo, v kateri zahtevajo takojšnje priznanje Slovenije in Hrvaške, ostro obsojajo omahljivo politiko Evropske skupnosti navzlic krizi v nekdanji Jugoslaviji, ter pozivajo, naj se Jugoslaviji odtegne mednarodno priznanje, ker ne deluje več niti v okviru v lastni ustavi zapisanih pogojev, niti po merilih mednarodnega prava. V podijskih diskusiji pod naslovom „Od mednarodnega prava do prava narodnih

skupin“, je Habsburg označil politiko predsedujočega ES Van den Brougha glede Jugoslavije kot neumno in neodgovorno ter jo imenoval nesreča za Evropo. Avstrijski vicekancler Busek in zunanje politični govornik ÖVP Kohl sta priznala, da Avstrija še zdaleč ni izpolnila vseh obveznosti do lastnih narodnih manjšin. Zastopnik Centra avstrijskih narodnosti Rudi Vouk je izrazil razočaranje, ker ÖVP v tork v avstrijskem parlamentu ni skupno z opozicijo glasovala za priznanje Slovenije in Hrvaške in s tem preglasovala socialdemokrate, kot so te dni storili v Evropskem parlamentu. Diskusije sta se udeležila tudi predsednik Inštituta za južno in vzhodno Evropo Suppan ter poslanka Terezija Stojsits. Prisotni pa so bili tudi parlamentarci iz Slovenije, Hrvaške, Češke in Slovaške.

Rudi Vouk

Najprej je bila lastnina

V klopih slovenskega parlamenta se te dni vijejo žolčne razprave o dveh za prihodnost države usodnih zakonih: zakon o lastninjenju in zakon o denacionalizaciji. Prvi obravnava ponovno vrnitev po vojni zaplenjenega ali podražavljenega imetja s strani komunističnega režima, drugi se loteva še bolj zapletenih stvari; kako izročiti v roke zasebnikov sedanjo tako imenovano družbeno premoženje, ki je tačas še vedno družbeno in ga je največ.

Zanimivo ob tem je, kako se slovenska vlada loteva obeh vročih stanjev. Najprej je za pripravo zakonodaje zadolžila uglednega profesorja dr. Jožeta Mencingerja. Njegove teze so nekaj časa premlevali po vladnih in parlamentarnih klopih, nakar je Mencinger odstopil in zameril vladi, ker ga je obšla. Sledil je uvoz ameriškega prof. svetov. slovesa Geofferyja Sachsa, ki je pripravil drugačen model lastninjenja. Tudi ta ni ustrezal. Pa ne tolikanj zaradi očitkov opozicije, temveč bolj zaradi prigovorov uglednih stro-

Tadej Bratko

vlado, naj nemudoma prizna Slovenijo in Hrvaško.

Sosvet pa je obravnaval tudi vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev. S tem v zvezi naj bi prišlo do pogovora s koroško Deželno vlado. Prav tako naj bi prišlo do pogovorov o spremembi volilnega reda, ki trenutno slovenski narodni skupnosti onemogoča vstop v Deželni zbor. Sosvet je sklenil, da bo izoblikoval stališče, ki ga bo potem posredoval pri-

stojnim na Koroškem.

Kar se tiče članov Sosveta, bo FPÖ imenovala namesto Huberta Kotschniga (ki ni več občinski odbornik in tako ne more biti več zastopnik svoje stranke v Sosvetu) novega člana. Namesto dr. Janka Malleja (SPZ) je zdaj v Sosvetu Helena Verdel. Odstopila pa sta tudi člana SPÖ Baurecht in Ogris. Namesto obeh bo stranka imenovala nova člana.

Na seji Sosveta je bil kancler Franc Vranitzky prisoten, zdaj ga želi Sosvet povabiti ponovno. Slika: Fera

PIŠE
JANKO
KULMESCH

KOMENTAR

Štajerski deželni glavar dr. Josef Krainer je bil med prvimi, ki so se odkrito zavzeli za samostojnost Slovenije in Hrvaške. Posebej nazorno je pokazal svoje prijateljstvo mladi slovenski državi in njenim voditeljem, ko so v Sloveniji divjale jugo-armadne čete. Demonstrativno se je postavil ob štajersko-slovenski meji in dal Slovincem vedeti, da je na njihovi strani.

Dunaj, zlasti socialisti s kanclerjem Vranitzkim na čelu, so to pomoč v stiski kritizirali. Kdo bi se temu čudil — saj so tudi po vojaškem udaru v Moskvi dokazali, da so tak „realni politiki“ tako

pripravljani spoprijazniti se z realnim socializmom.

Preteklo nedeljo so bile na Štajerskem deželnozborske volitve. Mediji ter poizvedovalci javnega mnenja so pred volitvami trdili, da bo Krainer zaradi svoje Slovencem naklonjene politike profitiral in ohranil absolutno večino.

V resnici pa je prišlo drugače:

Je Krainer zgubil volitve zaradi Slovenije?

ÖVP je zgubila 4 mandate (prej 30, sedaj 26) oz. absolutno večino. Prav tako so zgubili socialisti (prej 22 mandatov, sedaj 21) ter Zelena alternativa, ki je sploh zletela iz deželnega zbora. Edini zmagovalci so Haider in njegovi prijatelji; od dveh mandatov so napredovali na devet.

Tako po izidu volitev je bilo slišati, da je Krainerju škodovala njegova solidarnost s Slovenijo. Zlasti so to trdili razni inštituti za poizvedovanje javnega mnenja — torej ustanove, ki mislijo, da že pred volitvami vedo, kakšen bo rezultat po volitvah. Toda v zadnjih letih so se pri tem domala vsako-

krat uštele, zato potem iščejo razlage, ki jim trezno misleči človek le težko more slediti.

Tudi v primeru štajerskih volitev je tako. Iskati krivdo za Krainerjev poraz v njegovi solidarnosti s Slovenijo je nelogično, da, smešno. Po tej „logiki“ bi morali socialisti, ki se najbolj upirajo priznanju Slovenije, preživeti volitve kot zmago-

obeh večinskih strank. Velika koalicija nam dokazuje iz dneva v dan, da se ne upa odločiti se za dejanske reforme, da ni zmožna ponuditi ljudem resničnih političnih vizij. „Kdor ima vizije, potrebuje zdravnika“, trdi Vranitzky. V resnici pa je tudi že njegova stranka tako bolna, da bo kmalu zrela za „intenzivno postajo“. Postopanje

velike koalicije v zadnji razpravi o vprašanju „Priznati Slovenijo in Hrvaško — da ali ne?“ nas v tej oceni samo potrjuje.

In kaj bo naredil Zernatto po Krainerjevem porazu? Bo „od same predvidnosti“ začel dvomiti o potrebi svojega prijateljstva s Peterletom in se omejevati na znano koroško realnost? Na tisto realnost, ki je tudi glede manjšinskega vprašanje izraz brezperspektivnosti, neodločnosti in oportunitizma.

Upamo, da ne. To predvsem v interesu naše dežele — pa tudi v interesu Zernatta.

—Kuj—

Sejem COMPONENTA privabil mnogo gospodarstvenikov

V sodelovanju s koroško deželno vlado in mestom Celovec je vodstvo Celovškega sejma letos priredilo prvi avstrijski strokovni sejem za dovoznike komponent in posameznih delov. Zanimiva je prirediteljev predvsem za proizvajalce raznih sistemov, ki so na sejmu COMPONENTA v Celovcu našli tudi marsikatero svetovno novost. Ravnatelj Celovškega sejma Hans-Jörg Pawlik je na predstavitvi te mednarodne gospodarske prireditve dejal, da se je koroškim gospodarstvenikom z odpiranjem Evrope odprl večji trg ter da ima sejem namen posredovati med proizvajalci in dovozniki raznih komponent. Sejma se je letos udeležilo nad 200 direktnih razstavljalcev. Poleg domačih podjetnikov so se na tem sejmu predstavili tudi razstavljalci iz Češke, Madžarske, Italije, Švice, Jugoslavije in Nemčije.

Predsednik Celovškega sejma Dermuth je opozoril, da Celovec leži v centru prostora Alpe-Jadran in da je zaradi svoje geografske lege in tudi turistične ponudbe izredno primeren za tak sejem.

Deželni svetnik Max Rauscher pa je nakazal, da se Celovec prek takega sejma predstavlja gospodarstvenikom iz drugih držav kot atraktivno mesto za gospodarstvo in industrijo. Ob tej priložnosti je Rauscher izrazil mnenje, da bo potrebno poenostaviti gospodarski razvoj. Rauscher pa je hkrati tudi opozoril na problematiko izobraževanja vajencev. Prav na tem področju bo potrebno še marsikaj storiti, kajti proizvodi bodo vedno le tako dobri, kot je dobra strokovno izobražena delovna sila.

Na Koroškem 29.000 gospodinjev več

Zadnji podatki ljudskega štetja 1991 pravijo, da se je v zadnjih 10 letih število gospodinjev na Koroškem povečalo za 29.000 (16,4 %). Skupno je trenutno na Koroškem 205.465 gospodinjev.

Število prebivalcev se je sicer tudi povečalo, toda le za 16.000 (3 %). Skupno zdaj na Koroškem živi 550.000 ljudi.

Iz naših občin * iz naših občin * iz naših občin

Občina Pliberk pripravlja regionalni razvojni koncept

Vsak vaščan bo dobil možnost soodločanja

Podjetje Länger bo za S 800.000,— izdelalo za občino regionalni razvojni koncept. Tako so se odločili občinski mošje v Pliberku. Ta koncept naj bi načrtoval razvoj občine v prihodnje. Mdr. bo vseboval, kje naj bi bile industrijske cone, kje bo v vaških naseljih dovoljeno graditi hiše, kje bo potekala kanalizacija, kje bodo speljane ceste itd.

Firmi Länger bo v vsaki vasi stala ob strani projektna skupina, katere sestav bodo določili vaščani sami. V teh projektnih skupinah bodo vaščani lahko sami izdelali svoje predstave in jih potem vnesli v celotni projekt.

V ta namen bo 2. oktobra 1991 pri Rösslwirtu v Pliberku večja informativna prirediteljev.

Dipl. inž. Štefan Domej (EL) je v tej zvezi zahteval, da je potrebno v celotnem projektu **upoštevati tudi dvojezičnost**, ki je značilna za celotni kraj. Prav tako naj bi bila slovenščina v projektnih skupinah po vaseh enakovreden pogovorni jezik. Kot spremljevalce projekta pa naj bi povabili tudi slovenske oz. dvojezične ustanove, kot sta npr. Kršćanska kulturna zveza ali Kmečka izobraževalna skupnost, se je zavzel Domej.

Na splošno so odborniki pozitivno ocenili načrt. Tako župan mag. Raimund Grilc meni, da je projekt velikega pomena za prihodnost cele občine in da se morajo prebivalci vanj aktivno vključiti. Gottfried Stöckl (VP) vidi v projektu možnost, da bodo prebivalci lahko dejansko soodločali o razvoju svojega lastnega kraja, Blaž Kordesch (EL) pa se je izrekel za čimbolj transparentno izvedbo projekta. Podžupanja Helga Kristan je povedala, da si je podobne uspešne modele ogledala pred kratkim že na Štajerskem. Le-te bi lahko občina Pliberk tudi posnemala. V projektnih skupinah pa po predstavah občine naj ne bi bili zastopani občinski odborniki, ampak čisto „navadni vaščani“.

Sanirali bodo dve jami

S pomočjo Dežele bo občina Pliberk sanirala tudi dve jami, ki sta onesnaženi z odpadki. To sta jama pri Lipici (Lipitzbach) in

jama ob vznožju Humca. Občina bo poskrbela za odvoz vseh smeti na deponije, nato pa bodo tam zasejali travo. Celotni projekt bo stal nad 1 mio. šilingov; občina nosi 20 % stroškov.

Sprememba poslovnika

Občinski svet je sprejel tudi spremembo poslovnika, ki mdr. predvideva, da sme mestni svet sam odločati o izdatkih do S 300.000,—, župan pa do S 30.000,—. Poslovník tudi določa, da lahko odborniki v občinskem svetu uporabljajo nemščino in slovenščino.

Občinski odbor je odobril tudi **nakup tovornjaka** znamke Steyr-Daimler-Puch (4 x 4). Cena zanj znaša 1,4 mio. šilingov. Za nakup je občina najela kredit pri PSK v višini 1 mio. šilingov. Glede kredita so že dalj časa frakcije razpravljale, saj so se zanj ponujale tudi domače banke, ki pa niso mogle nuditi tako ugodnih pogojev kot PSK.

Nadalje je bil določen tudi **davek za javne napovedi**. Odslej bo treba v občini Pliberk plačati za vsak začetni m² plakata S 6,—. Sprejete so bile tudi nekatere spremembe namembnosti zemljišč. Odklonjena pa je bila

Blaž Kordesch (EL) je zahteval transparentno izvedbo regionalnega razvojnega koncepta.

Župan mag. Raimund Grilc je najavil, da bo do naslednje seje pripravil predloge za dvojezični otroški vrtec.

sprememba namembnosti zemljišča na „Naveršni govem bregu“, kjer se vsako zimo smučajo nešteti mladi in stari.

Kdaj bo občina Pliberk končno dobila **dvojezični otroški vrtec**, se tudi na tej seji niso domenili. Na vprašanje dipl. inž. Štefana Domeja, kdaj dobi občina dvojezični vrtec, je župan mag. Raimund Grilc odgovoril, da so v načrtu konkretne rešitve, ki jih bo mogoče predstaviti javnosti na naslednji občinski seji.

Ker so na tej seji občinski odborniki med posameznimi točkami obravnavali tudi številne druge problematike, bodo v občini Pliberk — čisto po parlamentarnem zgledu — imeli odslej pred sejo tako imenovano vprašalno uro.

Silvo Kumer

Ali bo pod Humcem industrijska cona? Ali bodo tu smeli graditi hiše? Ali pa bodo tu ostale njive in polja? Taka in podobna vprašanja bo potrebno rešiti v regionalnem razvojnem konceptu. Prebivalstvo naj bi soodločalo pri sestavi le-tega.

OTROŠKI VRTEC V BOROVLJAH:

Ker ni dvojezične otroške vzgojiteljice, tudi ni dvojezične skupine

Ker ni bilo mogoče najti dvojezične otroške vrtnarice, borovljska občina v svojem novem vrtcu starešem ne bo mogla nuditi dvojezične vzgoje. Inicijativna skupina staršev, ki so želeli v vrtcu za svoje otroke dvojezično vzgojo, je svojo željo izrazila s podpisno akcijo, katero je izpeljala mag. Vera Wutti. V pogovorih z zastopniki Volilne skupnosti, mag. Waldhauserjem in Melhiorjem Verdalom, je borovljski župan izrazil pripravljenost, da občina ustanovi v vrtcu tudi dvojezično skupino.

Poleg podpisne akcije staršev je občina razpisala tudi možnost prijave k dvojezični vzgoji. Kljub zadostnemu številu prijavljenih otrok — namreč 15, se ustanovitev dvojezične skupine v občinskem vrtcu žal ni dala realizirati. Tako občini kot tudi inicijativni skupini staršev in zastopnikom Volilne skupnosti namreč ni uspelo najti otroške vrtnarice, ki

bi bila usposobljena za dvojezično vzgojo.

Jutri, v petek, 27. septembra, bo slavnostno odprtje otroškega vrtca v Borovljah in občina bo lahko nudila dvojezičnim staršem le možnost, da dajo v varstvo otroka osebi, ki je naklonjena dvojezičnim družinam.

Na torkovi občinski seji v Borovljah so občinski odborniki na-

„Obupno je, da ne moremo uvesti dvojezične skupine v otroškem vrtcu, in to samo iz enega razloga; ker namreč ni moč dobiti vzgojiteljice z dvojezično izobrazbo,“ tarna Melhior Verdell, ki upa in apelira na mladino, da bi se izobraževala tudi za ta poklic.

dalje sklepali še o nakupu poslopja KESTAG za vsoto 3,4 milijonov šilingov. Poleg poslopja je na razpolago še okrog 4000 kvadratnih metrov zemlje. Na celotnem arealu namerava občina ob priložnosti zgraditi objekte za kulturne namene.

Nadalje so občinski odborniki v Borovljah tudi sklenili, da bo občina še letos sanirala streho mestne športne hale, kar bo stalo okrog 3 milijone šilingov.

OBČINSKA SEJA V ŠKOCIJANU

Zastopniki GL protestirali proti zvišanju prispevka za vodo

Minuli ponedeljek, 23 septembra, je občinski odbor v Škocijanu sklepal o načrtovanju gradnje prizidka ljudske šole v Št. Primožu. Dozidava bo stala predvidoma okrog 10 milijonov šilingov, začetek gradnje pa je predviden za leto 1993.

Nadalje so občinski odborniki že tretjič sprejeli soglasen sklep, da želijo povečati čistilno napravo v Škocijanu. Dežela je namreč občini predlagala, da bi kanalizacijo priključili čistilni napravi pri Velikovcu. Povečanje čistilne naprave je v Škocijanu potrebno zaradi turističnega navala v poletnih mesecih. Sicer so že letos hotelirji dali odvažati maščobe v Celovec; kljub temu pa bo morala občina tozadevno ukrepati in poskrbeti za ustrezno odvajanje odpadka. Po ustanovni seji odbora za regionalni razvoj bo sedaj vsaka frakcija vanj imenovala svoje zastopnike, odbor bo skupno s strokovnjaki skrbel za pozitiven regionalni razvoj. Gospodarska lista Škocijan je vanj imenovala Franca Starca, Martina Pandla, Antona Rutarja in Justi-

no Sadnikar. Realizacija projekta bo stala okrog 2 mio. šil., izvedba pa bo trajala približno dve leti.

Dnevni red občinske seje je obsegal tudi sklep o prekinitvi najema trgovine pri jezeru, katero ima trenutno velikovška mlekarna. Do prekinitve najema zaenkrat ni prišlo, ker je mlekarna pokazala nadaljnji interes; občinski odbor pa je sklenil, da se bo vprašanje trgovine v prihodnje obravnavalo vsako leto posebej. V Podgradu bo škocijanska občina izboljšala cesto, obenem pa bo zgradila tudi poti za kolesarje in pešce.

Samovoljno so občinski odborniki SPÖ odločili o zvišanju prispevka za vodo, ki bo odslej stala šil. 6,50 + 10% davka na kubični meter. Dodatno pa vsako gospodinjstvo plača letno še šil.

Franc Starc se je izrekel proti povišanju prispevkov za vodo.

200,— zato, da vodo lahko dobi (Bereitstellungsgebühr). Proti temu je protestiral občinski odbornik GL Franc Starc, ki je mnenja, da ne bi bilo potrebno zvišati prispevka za vodo.

**PROSIMO
POMAGAJTE**
ŠTEVILKA KONTA:
35009 - ZVEZA-BANK
BLZ 39 100

Pozitivna bilanca poletne turistične sezone

Težko je verjeti, toda Škocijan ob Klopinskem jezeru sodi med najprivlačnejše turistične občine v Avstriji.

Za Dunajem (4,3 mio.) in Solnogradom (1,3 mio. nočitev) je Škocijan v zadnji poletni sezoni zabeležil 1,1 mio. nočitev. Privlačen pa kraj ni le za goste iz drugih držav; tudi Avstrijci vse bolj odkrivajo lepote domačih krajev. Dohodke iz turizma je v Avstriji lahko prikazati. Vsak avstrijski prebivalec povprečno zasluži šil. 18.000,— iz turizma, v Švici znaša dohodek iz turizma na osebo „le“ šil. 11.000,—, v Franciji šil. 3800,—, italijanski državljani pa v povprečju zasluži s turizmom le šil. 2700,—.

Kljub temu pa je pri pozitivni turistični bilanci letošnjega poletja (pribl. +4 do +6%) potrebno vedeti, da se s tem dohodkom izravna minus iz lanskoletne sezone. Značilno za letošnjo poletno sezono je, da se je znatno povišal delež domačih gostov (40% vseh nočitev je bilo domačih). Videti pa je tudi, da so dobro zasedeni turistični obrati, ki nudijo gostu kvalitetno uslugo. Dobro sezono so imeli tudi vsi turistični podjetniki, ki so goste privabili s posebno ponudbo. Razveseljivo je tudi, da je čas gostovega bivanja v Avstriji z 10 dnevi relativno dolg. Zaradi vojnih dogodkov v Sloveniji turizem na Koroškem in v Avstriji ni utrpel večje škode. Znatno manj dohodkov pa je letos priteklo iz avtobusnega turizma, ki je zelo upadel.

3-dnevni dopust na Madžarsko v toplice

ZALAKAROŠ

(30 km oddaljeno od Balatona)

od 8. do 10. oktobra 1991

- Namestitev v hotelu kategorije B
- 2 x polpenzion
- 1 x ciganska glasba
- Možnost kovanja v termalni vodi, masaža
- Prevoz s sodobnim avtobusom

CENA: šil. 1000,—

(polni penzion + šil. 200,—)

Prijave: Pri vseh predsednikih društev upokojencev ali pa na uredništvo Našega tednika.
Tel. 0463/512528-21

S turistično agencijo Sommeregger

MePZ „Sele“ pod novim vodstvom

Pevsko društvo v Selah je bilo ustanovljeno leta 1953. Nosilna veja tega društva je MePZ „Sele“. Zbor je preživeljal v zadnjem obdobju nekoliko nemiren čas. V zadnjih letih je deloval pod vodstvom treh zborovodij. V teku let se je mnogo članov tudi odreklo aktivnemu sodelovanju.

Skrb za Pevsko društvo je na zadnjem občnem zboru prevzel novo izvoljeni odbor, ki ga sestavljajo:

predsednik: Heribert Kulmesch
podpredsednik: Hanzi Roblek
tajnik: mag. Pavel Olip
namestnik tajnika: Marija Dovjak
blagajničarka: Hijacinta Dovjak
namestnik blagajničarke: Marjan Olip

Brez dvoma sodijo Sele k najbolj pristnim slovenskim krajem našega dvojezičnega ozemlja. V Selah ima pevska kultura veliko tradicijo. Zavedajoč se teh dejstev si je odbor zastavil cilj gojiti in na novo oživiti pevsko kulturo.

MePZ „Sele“, obogaten z mladi

mi pevkami in pevci, vodi od septembra naprej Roman Verdel. Pod njegovim vodstvom namerava zbor naštudirati nov zanimiv program, v katerega bo vključena tudi cerkvena literatura.

Z vnetim petjem in z ljubeznijo do slovenskega naroda želi MePZ „Sele“ kmalu postati pomemben steber pevsko-kulturnega življenja.

K. H.

Kdor hitro pomaga, pomaga dvakrat

Tudi nameščenci ZSZ in Intermercatorja so pomagali Sloveniji

Ogorčeni in globoko prizadeti so bili nameščenci Zveze slovenskih združenj v Celovcu v času vojnih dogodkov nad razdejanji v Sloveniji ob koncu meseca junija. Zato so se tudi oni pridružili zbiralni akciji „Pomoč Sloveniji“.

Člani obratnega sveta so dali pobudo in začeli zbirati denarna sredstva pri kolegicah in kolegih. Pobudi ZSZ so se pridružili nameščenci podjetja Intermercator Celovec. Skupno so nabrali lepo vsoto, v višini šil. 32.000,—.

To vsoto sta predsednik in eden od članov obratnega sveta sredi avgusta izročila mladi vdovi

z dvema osirotelima otrokoma iz okolice Slovenjega Gradca. Moža oziroma očeta, ki je bil rezervni miličnik, so med vojnimi dogodki na Holmecu ustrelili.

**PROSIMO
POMAGAJTE**
ŠTEVILKA KONTA:
35009 - ZVEZA-BANK
BLZ 39 100

ČESTITAMO

Večno zvestobo sta si obljubila gozdar **Zdravko Smrtnik** iz Kort ter njegova izvoljenka **Zofi Sadovnik** iz Železne Kaple. Novoporočencema želimo vse najboljše, predvsem pa mnogo medsebojnega razumevanja in družinske sreče!

Osebni praznik je v ponedeljek slavil **Hanzi Kežar** iz Horc. Ob prazniku vse najboljše in še na mnoga leta!

Na Ločilu je praznoval rojstni dan Pajovcev oče, **Franc Wutti**. Iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in božjega blagoslova!

V soboto je praznovala 28. rojstni dan **Zalika Smrtnik**. Vse najboljše!

V Selah slavita osebni praznik **Helena Užnik** in **Zofka Dovjak**. Obema iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga leta!

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike **Mihu Logarju** iz Prible vasi, **Mihu Wutteju** s Podgrada, **Mihu Golavčniku** s Podjune, **Tereziji Picej** iz Žamanj in **Tereziji Pasterk** iz Kokja. Slavljenecem vse najboljše in še na mnoga leta!

70. rojstni dan je slavil **Pep Goričnik** iz Sveč. Slavljenču iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in božjega blagoslova!

Na Obirskem je obhajal osebni praznik **Lambert Kučnik**. Naše iskrene čestitke!

Pretekli teden je slavil 65. rojstni dan **Tevž Miškulinik** iz Branče vasi. Tudi njemu iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravih in srečnih let!

Osebni praznik bo praznovala **Justina Ottowitz** iz Podgorij. Člani društva upokojencev iz Št. Jakoba ji ob tej priložnosti iskreno čestitajo. Vse najboljše!

Rojstni dan bo slavila **Marica Rudolf** iz Konovec. Slavljenki želimo vse najboljše in mnoga zdrava leta ter pošiljamo lepe prijateljske pozdrave!

Tudi člani Društva upokojencev Pliberk želijo za rojstni dan **Mariči Rudolf** iz Konovec vse najboljše, predvsem pa zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva!

Mnogostranskemu kulturniku in uredniku slovenske oddaje celovškega radia in televizije **Horstu Ogrisu** ter njegovi ženi **Uschi**, kulturni urednici *Kleine Zeitung*, se je rodil sinček **Gregor**. Srečnima staršema iskreno čestitamo, mlademu Gregorju pa želimo vse najboljše!

83-letnico življenja je slavila **Alojzija Rošman** iz Senčnega kraja. Za visok osebni praznik vse najboljše!

Pred poročni oltar sta stopila v Dobu pri Pliberku nevesta **Gretka Možina** in ženin **Sepi Jenič**. Mladima zakoncema želimo vse najboljše na skupni življenjski poti!

V Tržiču razstavljene „selske hiše“

V Tržiču je bila pretekli petek odprta razstava o „Karavanški hiši“. Razstavo je priredil Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič. Arhitektura iz Karavank pa je razstavljena v paviljonu NOB v Tržiču; odprta je vsak dan v poslovnem času.

O selskih domačijah lahko izveste na razstavi mdr. naslednje: Domačije v Selah kažejo precej enovito podobo gručasto oblikovanih domov, ki so primerni za živinorejsko in samozadostno (avtarkično) kmečko gospodarstvo. Mogočne, gručasto oblikovane gruntarske domačije so se slikovito vrasle v višji hriboviti svet (na primer na Kotu Žerjavova domačija). Takšne domačije so zrasle še v času srednjeveške kolonizacije na manj dostopnih krajih, pri čemer so morali najprej izkrciti gozd. Mislijo, da so dale ime Selam samotne kmetije; po slovensko pomeni **selo** naseljen kraj. Prvotno je predstavljalo selo eno naseljitveno in gospodarsko enoto, kmetijo

ali dvor. Več kmetij ali dvorov je dalo ime Sele (M. Kos). Danes oblikuje Sele več kot sto domačij.

Stavbe selskega doma so razvrščene v gručo na videz brez reda, v resnici pa njihova gručasta oblika ustreza hribovitemu terenu in potrebam živinorejca. Skednji s hlevom stoje pravokotno na breg, da po *mostu* naravnost pripeljejo žito ali seno v skedenj. Druge stavbe (npr. kašča, sušilnica za sadje, preužitkarica itn.) so razvrščene blizu hiše precej svobodno, nemalokrat tako, da jih vidijo tudi iz hiš. Kmečki dom navadno ni ograjen; s *plotom* so zavarovane poti, po katerih ženejo živino na pašo, vrtovi in posestne meje.

Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ na Kotu v Selah praznuje 30-letnico

Sestri
Eda in
Silvija Velik

Slovensko prosvetno društvo „Herman Velik“ na Kotu v Selah, ki je poimenovano po zaslužnem županu, učitelju in vzgojitelju mladine Hermanu Veliku, je minulo nedeljo praznovalo 30-letnico svojega obstoja.

Delovanje društva v tem času je bilo zelo raznoliko in pestro, saj nudi SPD „Herman Velik“ občinstvu letno okrog deset prireditev. Poleg tega društvo aktivno sodeluje tudi pri prireditvah sosednjih društev in hodi gostovat v Slovenijo.

Predsednica prosvetnega društva Eda Velik je v pozdravnem govoru slavnostne prireditve orisala zgodovino društva. Dejala je, da so si društveniki zastavili cilj, da ustvarijo članom možnosti za kulturno udejstvovanje, da jih podpirajo v njihovi ustvarjalnosti na kulturnem področju, da vzbujajo zanimanje za slovensko literaturo in umetnost. Prav tako pomembna pa je tudi izobraževalna dejavnost društva. Seveda pa društvo poskrbi tudi za prireditve zabavnega značaja in nudi mladini pobude za smiselno izkoriščanje prostega časa. Ob tej priložnosti je Eda Velik izrazila vsem, ki se trudijo za kulturno ponudbo, iskreno zahvalo, seveda pa je zahvala veljala tudi številnim gostom prireditev, ki so v zadnjih letih in desetletjih dokazali zanimanje za dejavnost društva.

Slavnostne prireditve, ki je bila preteklo nedeljo v gostilni pri Lenči na Bajtišah, se je udeležila poleg lepega števila domačinov in prijateljev društva tudi vrsta častnih gostov, med njimi selski župan Berti Wassner, podžupana Nanti Olip in Franc Užnik, učitelj šole v Kotu Herbert Kulmesch, predsednik KPD „Planina“ Toni Olip, predsednik SPD „Borovlje“ Melhior Verdel in čast-

ni predsednik domačega društva Jurij Mak ter predsednik SPZ dr. Gustav Brumnik. O velikem pomenu slovenskih kulturnih društev na podeželju je govoril Gustav Brumnik in opozoril, da ta društva skrbijo za izobraževanje in pa za ohranitev slovenske besede in kulture. Društvena dejavnost je najboljši dokaz slovenskih domačinov, da hočejo preživeti in ohraniti svojo identiteto. Besede priznanja domačemu društvu je v obeh deželnih jezikih izrekel tudi selski župan Berti Wassner. Velikih zaslug pred petnajstimi leti umrlega župana in učitelja Hermana Velika pa se je spomnil podpredsednik društva Franci Kropivnik.

Devet članov društva je ob tej priložnosti dobilo za svoje velike zasluge v prid društva priznanje. To so: častni predsednik Jurij Mak, podpredsednik Franci Kropivnik, Marta Velik, Zdravko Malle, Berta Kropivnik, Lenart Užnik, Toni Mak, Hanzi Roblek in Janko Malle.

Za glasbeni okvir slavnostne prireditve so s pesmijo poskrbeli oktet Mislinja iz Slovenije, dekleški zbor iz Borovelj, sestri Velik in mladinska skupina društva Herman Velik, ki letos poje peto leto.

Vseslovenski misijonski kongres

Pred vrati je Vseslovenski misijonski kongres, ki bo od 20. do 29. septembra in bo (vsaj nekoliko) potekal povsod, kjer so Slovenci. Kongres je namreč vseslovenski in želi povezati vse Slovenke in Slovence po svetu, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja v matični domovini, Sloveniji. Upravičena je namreč pozornost in pomoč domu, ki je resno ogrožen. Prav zato Kongres vabi v okviru različnih prireditev (Misi-

jonska razstava, srečanje mladih v Stični, redovniški dan, evropsko srečanje MIVE, srečanja za otroke, razni molitveni dnevi, itd.) vse Slovence v domovini, zamejstvu in izseljenstvu, naj kljub nujni in potrebni pomoči Sloveniji duhovno in materialno podpirajo tudi delo misijonarjev. Kongres je svojevrsten prispevek k samostojnosti, srčni kulturi in prihodnosti slovenskega naroda.

Temni čas, ne vrni se!

Na občnem zboru ZSI je bilo ponovno potrjeno staro predsedstvo s predsednikom Jožetom Partlom na čelu, podpredsednikom Francijem Černutom in tajnikom Radom Janežičem.

Zveza slovenskih izseljencev je minulo nedeljo vabila na svoje že tradicionalno srečanje bivših izseljencev, ki je bilo tokrat pri Miklavžu v Bilčovsu. Sicer so se v teku zadnjih let vrste bivših izseljencev in izseljenk že močno zredčile, vendar je bila udeležba na občnem zboru ZSI kljub temu dobra. Povezanost s še živimi pričami izseljeništa medtem izkazuje tudi že mlajša generacija. Tudi mladina z velikim zanimanjem prisluhne spominom tistih ljudi, ki so morali že skoraj pred petimi desetletji zapustiti svoje domačije in so bili pregnani v razna taborišča. Prav želja, da bi svoja doživetja lahko posredovali tudi mladim, je bila na občnem zboru večkrat izrečena. To pa ne zaradi obračunavanja in maščevalnosti, temveč da bi bili spomini izseljencev v večni opomin, da moramo vedno in povsod zastaviti vse sile, da se taki časi ne bi mogli ponoviti nikdar več. Izseljeniško zavest je torej potrebno prenašati na mlade rodove. Kot priče časa želijo izseljenci mladim predstaviti resnico o dobi, v kateri se je nemški nacionalizem izrodil v zločinski nacizem, ki je obsodil na smrt tudi slovenski narod.

Da bi izseljenci ohranili prihodnjim rodovom živ spomin na čase pregnanstva, želi ZSI ob 50-letnici izseljeništa, ki bo prihodnje leto, izdati publikacijo, v kateri bi žive priče dokumentirale temni čas, ko so bile pregnane z domače zemlje in odvedene v tujino. Dejstvo pa je, da je pretežna večina družin, ki so bile izseljene, ohranila zvestobo tistim vrednotam, zaradi katerih so bile osvražene, pregnane in uničene. Predsednik ZSI Jože Partl je v svojem govoru dejal, da smo danes priče velikih sprememb v Evropi, vendar svoje pozornosti ne smemo usmerjati le drugam, kajti tudi tu na Koroškem se morajo Slovenci vedno znova boriti za enakopravnost svojega jezika. Koroški Slovenci ne smejo biti le drobiž političnega barantanja, ampak morajo postati enakovredni sodeželani. Pokazati je potrebno toleranco do drugače mislečega in se

truditi za pošten dialog, obenem pa ohraniti narodno zavest, kulturo in jezik. Učitelji v šolah pa naj bi se zavedali svoje dolžnosti, da bi morali soočiti mladino tudi z dogodki iz pred 50 let in ne le z dogodki, katerih priča smo bili pred 70 leti.

Zveza slovenskih izseljencev bo ob 50-letnici pregnanstva priredila drugo leto osrednje spominsko svečanost v Celovcu. Na željo nekdanje izseljenke Ane Gasser pa bo ZSI naročila za vse rajne izseljence tudi bogoslužje. ZSI je tudi pozvala podeželska društva, naj v prihodnjem letu povabijo na kakšno prireditev žive priče izseljeništa, da bi te

Temni čas, ne vrni se! — prav zato je potreben stalni opomin.

pripovedovale mladim svoja doživetja iz tega temnega časa zgodovine. Na občnem zboru ZSI je bil potrjen stari odbor s predsednikom Jožetom Partlom na čelu, s podpredsednikoma Matevžem Wieserjem in Francijem Černutom, tajnikom Radom Janežičem ter blagajnikom Gregorjem Krištofom. S pesmijo je občni zbor izseljencev olepšal bilčovski moški pevski zbor pod vodstvom Marjana Gasserja. Podpredsednik SPD „Bilke“ Tomi Gasser pa je z ozirom na vojne dogodke v sosednji državi izrazil željo, da bi se zapeta Prešernova Zdravica kmalu uresničila, da bi lahko živeli vsi narodi.

Da bi izseljeniško zavest prenašali tudi na mlade rodove — to željo je na občnem zboru izrazil Jože Urank.

KMETJE PREMALO IZŠČAJO SVOJ GOZD

Les bi lahko

mnogim kmetom

zagotovil preživetje

na kmetiji

Bivši deželni svetnik in agrarni referent Johann Ramsbacher je trdil, da kmetje ne znajo izkoriščati svojega gozda in da ga imajo le kot kapital za čas, ko nastane sila. Studije so menda dokazale, da prinese delovna ura kmeta v gozdu do desetkrat toliko kot pri živinoreji.

Prav gozd pa bi lahko marsikateremu kmetu zagotovil preživetje na kmetiji, tako da številnim kmetom morda ne bi bilo potrebno oditi s trebuhom za kruhom še na delo izven kmetije. Kje so torej vzroki, da kmetje premalo izkoriščajo ta svoj kapital, ki včasih leži pri mnogih kmetih nedotaknjen desetletja dolgo? V Avstriji je cena lesa, katero dobi kmet, najvišja v Evropi (pribl. šil. 1200,— do 1300,— za kubični meter). Je torej vzrok pomanjkljiva izobrazba kmeta na področju gozdarstva, da kmetje premalo izkoriščajo les? Ali pa morda dejansko še vedno prevladuje mišljenje, da mora imeti kmet kapital za čas, če zaide v stisko, ali pa za večje investicije ob nakupu kmetijskih strojev?

Povprečno ima vsak kmet na Koroškem 18 ha gozda, ki sestavlja 49 % davčne vrednosti kmetijskih obratov. Pogosto pride tri četrtine dohodka na kmetiji iz gozda in le ena četrtina iz kmetijstva, se pravi živinoreje. Mnogokrat kmetje desetletja dolgo ne izkoriščajo svojega gozda in les zaradi tega ostari in je neuporaben oziroma slabe kvalitete. Cena za les pa je na Koroškem trenutno kljub velikim neurjem, ki so bila leta 1990, zadostno voljiva. Temu moramo še dodati, da koroška predelovalna industrija

lesa dobi le 40 % lesa od domačih kmetov, drugi del pa uvažajo. Vzrok temu stanju gotovo ni le pomanjkanje pripravljenosti naših kmetov, da bi v večji meri izkoriščali svoj gozd, ampak tudi cenen les, ki ga domača lesna industrija uvažuje iz vzhodnoevropskih držav. Poleg tega je na zalogi še ogromna količina lesa, katero so morali kmetje pospraviti po velikih neurjih leta 1990. To seveda pomeni, da les sčasoma izgubi na kvaliteti in končno tudi na ceni. Kljub temu pa mnogo argumentov govori za to, da bi kmetje vložili več svojega dela v gozdarstvo. To bi še posebej

Interesno zastopstvo kmetov bi

za gorske kmete pomenilo možnost dodatnega dohodka, za kmetico pa veliko olajšavo na kmetiji. Problem se mnogokrat pojavlja zato, ker na kmetijah ni več ljudi, saj so večinoma zaposleni drugje. Očitno pa je pomanjkljiva tudi izobrazba kmetov na gozdarskem področju.

vendar kmetje tožijo, da je pri tem potrebno premagati številne birokratske ovire. Vsekakor bo potrebno prebivalstvo tozadevno bolj seznaniti z možnostmi uporabe lesa ali lesnih sekancev za kurjavo, saj je to edina možnost pridobivanja toplote, ki ne obremenjuje našega okolja z emisijami.

Heidi Stingler

Ali drži, da naši kmetje ne znajo izkoriščati kapitala svojega gozda? Kje tičijo vzroki? Studije menda dokazujejo, da prinese ena delovna ura v gozdu do desetkrat toliko kot v živinoreji?

Vprašanje smo zastavili našim kmetom in kmeticam, ki so povedali, v kakšni meri in v kakšen namen sami izkoriščajo les.

Stanko Adlašnik, Novo Selo pri Kotmarju vasi:

„Prepričan sem, da drži, da kmetje vse premalo izkoriščajo kapital svojih gozdov. Predvsem to velja za gorske kmete, ki mnogokrat hodijo še kam na delo, možnosti dohodka iz svojega lesa pa ne vidijo. Pri nas imamo okrog 20 ha gozda in lahko rečem, da okrog 70 % vsega dohodka nudi les, ki ga prodamo. Seveda je pri tem pomembno, da si v gozdu na tekočem in pravilno izkoriščamo les, da ne narediš več škode kot koristi. Ko pogledam pri svojih sosedih gozd, mnogokrat vidim, kako je zanemarjen in prepričan sem, da marsikateremu kmetu ni bilo potrebno hoditi na delo, če bi znal izkoriščati ta kapital.“

Janko Janežič, Leše pri Št. Jakobu:

„Mislim, da drži, da naši kmetje premalo izkoriščajo svoj gozd. Zavedati pa se je potrebno, da je vedno manj ljudi na kmetijah, ker hodijo na delo. Tako postaja problem, kje najti čas, da bi kmet lahko več hodil v gozd. Verjetno pa je pomanjkljiva tudi izobrazba kmetov na gozdarskem področju. Sam sem hodil v kmetijsko šolo in vem, da je bilo tedaj gozdarstvo le obrobna zadeva. Včasih, ko še ni bilo bolniškega zavarovanja, so imeli kmetje v gozdu kapital, s katerim so lahko krili stroške, ki so nastali zaradi bolezni. Danes pa gredo kmetje v gozd in posekajo večjo količino lesa, če nameravajo nabaviti nove kmetijske stroje ali pa če gradijo hišo. Razmeroma dobre dohodka od lesa lahko dobi kmet le takrat, če

gre sam v gozd in mu za to delo ni potrebno plačati tujih ljudi.“

Franc Jožef Smrtnik, Korte nad Železno Kaplo:

„Pri nas v Železni Kapli kmetje večinoma živijo od lesa, kar pa za druge koroške kraje ni običajno. Z živinorejo se ukvarjamo le toliko, da obdelamo travnike, da leti niso zapušteni. Vzrok, da se kmetje drugod te možnosti ne poslužujejo v tolikšni meri, leži gotovo tudi v tem, da je izobrazba kmeta za delo v gozdu zelo pomanjkljiva. Interesno zastopstvo kmetov šele sedaj začne odkrivati to možnost dohodka; doslej je bil gozd za kmete po navadi le hranilnica za slabe čase.“

Emi Mischkulnig, Branča vas pri Bilčovsu:

„Pri nas imamo okrog 10 ha gozda in zato ni mogoče, da bi lahko letno sekali večje količine lesa, ki bi ga prodajali. Sicer

moj mož še kar redno hodi v les, predvsem, da napravlja drvino, katero deloma tudi prodamo. Če pa so potrebne večje investicije pri kmetiji, na primer za stroje ali pa za gradnjo hiše, potem posekamo tudi kaj več lesa, katerega prodamo. Bolj intenzivno izkoriščanje gozda pa skoraj ni možno, ker mož zaradi varnostnih razlogov sam ne more v les. Ko bodo naši otroci nekoliko večji, bo lažje, ker bom potem tudi jaz lahko hodila zraven in pomagala pri delu v gozdu.“

Elizabet Sitter, Plešerka pri Hodišah:

„Skoraj neverjamem, da bi bil kje v gozdu skrit tak kapital, da bi kakšnemu kmetu zaradi tega ne bilo potrebno hoditi na delo. Mi sicer nimamo toliko gozda, vendar ima še ta tako neugodno lego, da se nihče ne poteguje za delo v njem. Vrhu tega pa pri nas vsi hodijo na delo in je zato včasih komaj čas, da napravimo drvino za dom. Mnogo kmetov, ki imajo sicer dosti levega lesa, pa se srečujejo z drugim problemom: do njega ne morejo priti, ker v gozdu ni poti.“

kulturni
stenogramRazstava v spomin
Mirku Sutin

V spomin
umetniku

Mirko Sutin bodo v petek, 27. septembra 1991, v Mestni hiši v Celovcu (Gewölbegalerie) odprli razstavo njegovih

del. Mirko Sutin je bil rojen 6. avgusta 1953 v Adrijancih in se je že iz mladosti ukvarjal z umetnostjo. Docentka Jadrnaka Nikolič je ocenila Mirka Sutina s stavkom: „Iskanje zgubljenega časa.“

Po pokolenju je Sutin Hrvat, v srcu pa je svetovljan; vedno je nastopal proti nasilju in je globoko obžaloval položaj svojega naroda v Jugoslaviji.

Razstava bo odprta do 9. oktobra vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Slovenska in hrvaška
literatura na knjižnem
sejmu v Frankfurtu

Slovenski in hrvaški PEN center ter slovensko in hrvaško društvo pisateljev bodo predstavili knjige na letošnjem knjižnem sejmu v Frankfurtu v sodelovanju z založbo Wieser. Med drugim bodo zastopani slovenski avtorji Drago Jančar, Tomaž Šalamun, Boris A. Novak in Dane Zajc ter Hrvatje Nedjelko Fabio, Slavko Mihalič in Slobodan P. Novak.

Franz Sem

V kulturni
taberni Pri
Joklnu v Ce-
lovcu je od
preteklega
torka naprej
na ogled raz-
stava del
umetnika

**Franza Se-
ma**, ki je umrl
l. 1988.

Razstava bo odprta do 31. okt. 1991, vsak dan od 10. do 24. ure.

Impresije iz Italije

Koroški
umetnik Ri-
chard Kaple-
nig, ki izvira iz
znane zilijske
umetniške
družine, raz-
stavlja od sre-
de naprej svo-
ja dela, ki jim
je dal naslov
„Impresije
iz Italije“. Razstava bo odprta do
18. oktobra.

Gustav Januš prevedel
Franciška Asiškega

V založbi Braitan na Furlanskem je pred kratkim izšla štiri-jezična izdaja znamenitega „Hvalospeva stvarstvu“, znanem kot „Hvalospev brata sonca“, ki ga je spisal okoli l. 1225 Sv. Francišek Asiški v umbrijsčini, ki je tedaj nastajala. Prevod v slovenščino je poskrbel Gustav Januš, v nemščino Hans Kitzmüller in v furlanščino Celso Macer.

Založba Braitan, ki se je izkazala v prvi vrsti za večjezičnimi izdajami tudi koroških in slovenskih pesnikov, je izdala torej „Hvalospev stvarstvu“ v jeziku, ki je nastajal za časa Franciška Asiškega (umbrijsčina) in v jeziku, ki zdaj umira (furlanščina); slovenščina in nemščina pa sta del prostora, v katerem založba deluje.

Razpečevanje knjige v Avstriji, Sloveniji in Nemčiji je prevzela Mohorjeva založba v Celovcu. Knjiga obsega 43 strani, je broširana in stane šil. 60,—.

Po Svetem pismu je „Hvalospev brata sonca“ Franciška Asiškega najbolj znano in v največ jezikov prevedeno krščansko besedilo; pesem sodi v svetovno

literaturo in z njo se je ukvarjala že dolga vrsta filologov, teologov, psihologov in pesnikov. „Hvalospev brata sonca“ sodi k prvim zapisom v t. i. jeziku „volgare“, to je v jeziku ljudstva, v katerem je Francišek narekoval večino svojih spisov in ki je prav tedaj začel izpodrivati uradno latinščino.

Prevaljci se pridružujejo neradni interpretaciji pesmi, po kateri naj bi bila „Hvalnica“ poziv hvaljenju Boga s strani stvarstva in ne hvala človeka stvarstvu. Mnogi strokovnjaki so dokazali prav to misel Sv. Franciška.

Gustav Januš

Od 6. do 13. oktobra 1991:
5. primorski dnevi na Koroškem

Krščanska kulturna zveza Slovenska prosveta iz Trsta Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice vabijo od 6. do 13. oktobra 1991 na 5. primorske dneve na Koroškem.

Kot na vseh dosedanjih kulturnih dnevih so tudi tokrat prireditelji pripravili pester spored; težišči pa vsekakor predstavljata komedija v treh delih „Gospod Evstahij z Goriške“, ki bo v nedeljo, 6. oktobra, ob 19.30 v farni dvorani v Št. Jakobu, ter zaključni dobrodelni koncert „Gallusovo zvočno bogastvo“ za vojne žrtve v Sloveniji, ki bo 13. oktobra, ob 14.30 v Celovcu (mestna cerkev Št. Ilj). Točen spored objavljamo na strani 12.

Za uvodno prireditev Primorski dnevi gostuje v Št. Jakobu dramski odsek Prosvetnega društva Štandrež s komedijo „Gospod Evstahij z Goriške“. Leta 1990 je prosvetno društvo „Štandrež“ z raznimi prireditvami slovesno proslavilo 25-letnico

delovanja. Ob tej priložnosti je izdalo tudi publikacijo z bogatim dokumentarnim gradivom o štandreški skupnosti. S to obletnico društva sovpada tudi 25-letnica neprekinjenega dela dramskega odseka, ki je začel nastopati leta 1965, ko so v Štandrežu zgradili župnijsko dvorano, ki ima primerne prostore tudi za dramsko delovanje.

V 25 letih so člani dramske družine poskrbeli za 27 celovečernih in še več krajših predstav v nad 300 nastopih v raznih krajih Primorske, Slovenije, Koroške, v Švici, v Rimu, v Parizu in ZDA.

Skupina je prejela številna priznanja, med njimi tudi zlato Linhartovo listino, ki jo podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Prizor iz komedije „Gospod Evstahij z Goriške“ dramskega odseka prosvetnega društva „Štandrež“.

IKARUS:
premiera 3. oktobra

Od decembra lanskega leta „Plesni teater IKARUS“ dela na projektu „Epilepsija rahločutnosti“, po romanu „Zmote dijaka Tjaža“ Florjana Lipuša. Za dramaturško podlago je poskrbela Maja Haderlap.

Projekt je skupek več umetniških zvrsti, s katerimi hoče Plesni teater nagovoriti tudi internacionalno publiko. Za predstavo jamčijo nagrajenec Linhartove zlate značke za leto 90 Zdravko Haderlap (koreografija, režija), Manfred Ramosch (posebej skomponirana glasba za projekt), Kristijan Sadnikar (scena), Viktorija Lucia (kostumi izhajajoč iz slovenske narodne noše), Maria Konrad (delo z glasovi) in plesne skupina, ki vadi več ur dnevno.

PREMIERA
plesne predstave bo
3. oktobra 1991, ob 20. uri
v Mladinskem domu.

Nadaljnje predstave:

5. oktober
10. oktober
11. oktober
12. oktober

Velikovec: srečanje v oktobru

Letos bodo v Velikovcu drugič izvedli niz prireditev pod naslovom „Srečanje v oktobru“. Prireditelji so vse mladinske organizacije v okraju Velikovec. To so Mlada VP, Mlada KEL, SJ, Zelena izobraževalna delovnica, ZAL Velikovec, Katoliška mladina in „Kulturkreis“ Velikovec.

Že lani so prireditve uspele in so nudile obiskovalcem kritičen pogled na plebiscit leta 1920, predvsem pa na današnji položaj v deželi.

Torek, 1. 10., 20.00

VERNISAŽA: „Naslednji dan“, odmevi na koroški plebiscit 10. oktobra 1920, dokumentirano po tiskovnih izjavah.

DVOJEZIČNO LITERARNO

BRANJE: prezentacija založbe Wieser, Celovec, nositeljica državne nagrade, nato literarno branje v kapeli sv. Jakoba.

Četrtek, 3. 10., 20.00

„STILL IST DAS LAND“ — moderna domovinska predstava, nato diskusija

Mestna hiša — velika dvorana
Vstopnina: odrasli S 60,—

Nedelja, 6. 10., 14.30

„POGLED NAZAJ V PESMI IN SLIKI“ — delavnik na deželi, prikazan na starih slikah
Gospodinjstva šola Št. Rupert

Ponedeljek, 7. 10., 19.00

VERNISAŽA: Ingeborg Maierhofer, Andreas Karner, Gerd Rainer, Jože Boschitz. — Mestni stolp

Petek, 11. 10., 20.00

TEVŽEJ: Film, življenje čudaka na južnem Koroškem
Režija: Marjan Sticker
Atelier der Fa. Eulenspiegel, Hans Wiegele-Str. 5

Sobota, 12. 10., 19.00

MLADINSKO BOGOSLUŽJE: mestna cerkev Velikovec

Sobota, 12. 10., 20.00

ZVOČNA MEDITACIJA, glasbeno potovanje v različne kulture
Mestna hiša, sr. dvorana

Torek, 15. 10., 20.00

„NARODNOSTI — TABU ZA EVROPO?“ — Diskutirajo: dr. Peter Jankovitsch, državni sekr.; dr. Hubert Frasnelli, Südtir. VP; dež. gl. dr. Christof Zernatto, Karel Smolle.

Vodja diskusije: Wolf in der Maur
Mestna hiša — obč. sejna dvorana

Razstave so odprte do vključno 15. oktobra.

Krščanska kulturna zveza v Celovcu
Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici
Slovenska prosveta v Trstu

5. PRIMORSKI DNEVI
NA KOROŠKEMBENEFICNI KONCERT
za vojne žrtve v Sloveniji

„GALLUSOVO ZVOČNO BOGASTVO“
moteti za enega, dva, tri ali več zborov iz zbirke Opus musicum

NEDELJA, 13. OKTOBRA, ob 14.30
MESTNA CERKEV ŠT. ILJ v CELOVCU
STADTPFARRKIRCHE ST. EGYD

POKROVITELJI:
Krški škof dr. Egon Kapellari
Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar
Tržaški škof dr. Lorenzo Belloni

IZVAJAJO:
Združeni mladinski, dekliški, moški in mešani zbori Primorske.

SOPRIREDETELJI:
ORF — slovenski oddelek, Nedelja, Kärntner Kirchenzeitung
in oddelek za cerkveno glasbo pri krški škofiji

A-9020 Klagenfurt / celovec
spengergasse 3
tel. 0 46 3 / 54 5 68
fax 0 46 3 / 54 5 68-15

center za WordPerfect
izdelavo tiskovnih predlog

CARIMPEX
Export-Import-Transit GesmbH
A-9020 KLAGENFURT / CELOVEC

Lev Detela

setletja in Toma Virka o mladi slovenski prozi so natisnjeni še številni prozni in pesniški prispevki iz delavnic mlajših slovenskih avtorjev. Ti v glavnem sodijo v krog tiste razvejane in heterogene struje, ki jo ponavadi označujemo z izrazom postmodernizem. V nekem smislu gre za prevzemanje nekaterih starejših književnih struktur z intencijami v novo-

Maje Haderlap, Fabjana Hafnerja in Petra Kerscheja ter proza Vlada Žabota, Boštjana Seliškarja, Janka Ferka, Lele B. Njatin, Igorja Zabela, Igorja Bratoža, Milana Kleča, Janija Virka in Andreja Blatnika v prevodih Maje Haderlap, Francija Zwittera in Marije Pollanz.

V zadnjem oddelku so v nemščini natisnjena še poročila o nekaterih pomembnejših

v angleščini izšel še antologijski prvi zvezek publikacije L. S. (LITTERAE SLOVENICAE), ki je tudi neke vrste moderna naslednica že 29 let izhajajoče revije LE LIVRE SLOVÈNE. V celoti je posvečen najnovejši slovenski prozi. V angleščini so objavljeni teksti Draga Jančarja, Branka Gradišnika, Uroša Kalčiča, Janija Virka in Andreja Blatnika ter eseji Alek-

Nemška izdaja revije Le Livre Slovène v novi preobleki

Nedavno je Društvo slovenskih pisateljev v Ljubljani skupaj s slovenskim centrom PEN-kluba in društvom slovenskih literarnih prevajalcev izdalo tretjo številko informativne publikacije LE LIVRE SLOVÈNE (Slovenska knjiga) letnika 1991 v novi, moderni preobleki. Pričujoči zvezek je v celoti namenjen novejši slovenski prozi in poeziji v različnih nemških prevodih. Poleg analitičnih esejev Teje Štoka o topografiji slovenske poezije iz zadnjega de-

dobni preobleki. Duhovna napetost v delih nekaterih najnovejših slovenskih avtorjev raste iz eksistencialne ogroženosti na meji med erotiko in smrtjo ter družbeno prisilo in željo po človekovi osebni svobodi.

V novem nemškem zvezku revije LE LIVRE SLOVÈNE so objavljene pesmi Milana Jesiha, Aleša Debeljaka, Milana Dekleve, Maje Vidmar, Alojza lhana ter Jureta Potokarja v nemških prevodih naših koroških avtorjev in posrednikov

leposlovnih knjigah izpod peres pokojnega Marjana Rožanca, Tomaža Šalamuna, Jožeta Snoja, Marta Lenardiča, Kajetana Koviča in Andreja Moroviča. Ob koncu sledi še kratki biografski in bibliografski podatki o posameznih avtorjih in njihovih prevajalcih, tako da je pričujoča številka revije LE LIVRE SLOVÈNE dober priročnik o dogajanju v književnosti mlajših slovenskih pesnikov in pisateljev.

Naj omenim, da je istočasno

sandra Zorna, Toma Virka in Draga Bajta.

Novi urednik publikacije LE LIVRE SLOVÈNE, ki izhaja v različnih velikih jezikih štirikrat na leto, je Jani Virk. Prav bi bilo, da bi si literarno kvalitetna revija bolj kot doslej utrla pot v svet. Tudi v knjigarne in knjižnice in pomembnejše institucije. Da ne bi, kot velikokrat doslej, obtičala v skladišču izdajatelja in po predsobah različnih za primarno literaturo malo vnetih združenj in drugih sekundarnih naslovov.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 27. sept.

Narodopisna oddaja
(dr. Feinig).

SOBOTA, 28. sept.

„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 29. sept.

6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (J. Kristof iz Šmi-
hela).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 30. sept.

Strokovni ali politični pro-
grami? Pred volitvami v
Kmetijsko zbornico.

TOREK, 1. okt.

Partnerski magazin.

SREDA, 2. okt.

Glasbena sredo.
21.05—22.00
„New Swing Quartet“.

ČETRTEK, 3. okt.

Rož — Podjuna — Zila.

Volitve v Koroško kmetijsko zbornico
— Slovenski predstavniki in strokov-
nem zastopstvu
Ponedeljek, 30. 9.,
v slovenskem radijskem sporedu,
pripravlja Marjan Velik

Janko Zwitter, kmet na Zili, in dipl.
inž. Štefan Domej, kmet iz Rinkol,
sta na zadnjih volitvah v Koroško
kmetijsko zbornico prebila led in ge-
neracije. Odtlej dva slovenska
kmečka strokovnjaka zastopata in-
terese in težnje kmetovalcev na
Južnem Koroškem. Koliko jima je
uspelo v manjšini uveljaviti njune
predstave, težnje, zahteve? Kako,
kot sta pred zadnjimi volitvami napo-
vedala, združiti stremjenja po bolj
uspešnem nadaljnjem izobraževanju
in samopomoči? Jima je uspelo
uresničiti program? Kakšne cilje si je
Skupnost južnokoroških kmetov za-
dala za naslednje volitve?

Glasbena šola vabi na obisk KON-
CERTA NAGRAJENCEV I. SLO-
VENSKEGA TEKMOVANJA MLADIH
ORGANISTOV V Ljubljani. Koncert bo
v četrtek, 10. 10., ob 19.30 v Gallusovi
dvorani Cankarjevega doma. Na kon-
certu sodelujejo mladi slovenski orga-
nisti, ki študirajo orgle v Sloveniji in na
Dunaju.

Vstopnice po 30,— šil. lahko rezervira-
te v pisarni Glasbene šole, Celovec,
Mikschallee 4 (tel. št. 0463/35985)
najkasneje do 3. 10. 1991.

Naš tednik, Narodni svet, Enot-
na lista in Kršč. kulturna zveza
v novih prostorih

Zgoraj navedene ustanove so se
preselile v skupne prostore v 3. nad-
stropje bivšega Slomškovega doma,
10.-Oktober-Str. 10. Vse ustanove
bodo zdaj v enem nadstropju, tako da
bodo seveda tudi znatno lažje do-
segljive.

Telefonske številke:
NT: 0463/512528 * 21—27 (faks: * 22)
NSKS: 0463/512528 * 23, 28
EL: 0463/512528 * 29, 30
KKZ: 0463/516243 * 0

CELOVEC

Slovenski glasbeni projekt
CESTE, CESTE KAM VSE GRESTE!
Čas: v soboto, 5. 10., ob 19.30
Kraj: v Modestovem domu v Celovcu
Prireditelj: Katoliška mladina, vstopnina:
šil. 30,—

SELE

Premiera igre
„TRGOVINA“ (Jeannine Worms)
Čas: v soboto, 5. 10., 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah
Nastopa: gledališka skupina KPD
„Planina“
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah
Režija: Franci Končan

Tečaji slovenščine
v Celovcu in Tinjah

v ponedeljek, 30. 9., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA NAPREDUJOČE
I. del
Vodi: Franc Kristof
Kraj: Waaggasse 15 (pri kapucinih),
Celovec

v torek, 1. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA ZAČETNIKE
I. del
Vodi: Franc Kristof
Kraj: Waaggasse 15 (pri kapucinih),
Celovec

v torek, 15. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA ZAČETNIKE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srienec

v četrtek, 17. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA NAPREDUJOČE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srienec

KOTMARA VAS

VESELICA GORJANCEV
Čas: v soboto, 28. 9., ob 20. uri
Kraj: pri PUŠNIKU v Št. Kandolfu
Prireditelj: SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi
Za ples igrajo: „Fantje iz Podjune“

ŠMIHEL

Lutkovna skupina ZOOM Ljubljana na-
stopa z lutkovno igrico „KOZLE“ po
zgodbi Janeza Bitenca
Čas: v nedeljo, 29. 9., ob 11. uri (po sv.
maši)
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Prireditelj: KPD „Šmihel“

LJUBLJANA

Razstava slik
VALENTIN OMAN
Čas: v petek, 27. 9., ob 19. uri
Kraj: Galerija EQUURNA v Ljubljani,
Gregorčičeva 3

BOROVlje

SPD „Borovlje“ vabi na DRUŠTVENI IZ-
LET v nedeljo, 6. 10., na razstavo 900
let benediktinskega samostana v Št. Pa-
vel. Odhod: ob 8. uri z avtobusne postaje
v Borovljah. Prijave do 2. 10. pri predsed-
niku Melhiorju Verdeltu, tel. 04227/2891,
kjer dobite tudi podrobnejše informacije.

OSREDNJI KONCERT
SLOVENSKE
PROSVETNE ZVEZE

W. A. MOZART Krönungsmesse
J. C. GALLUS Moteti
Izvajajo: Mešani pevski zbor DANICA,
člani orkestra slovenske filharmonije

Solisti: Franziska Hammer-Drexler,
Waltraud Mucher, Bernd Lambauer,
Reinfried Schießler
Orgle: Jože Smrekar
Dirigent: Stanko Polzer

Gostujoči zbor: Slovenski oktet

Sobota, 28. septembra, ob 20. uri
Dom glasbe Celovec
Vstopnice: uro pred koncertom na blagaj-
ni v Domu glasbe

SPD „DANICA“
vabi na koncert v nedeljo, 29. 9., ob 19.
uri v farni cerkvi v Št. Primožu
W. A. MOZART Krönungsmesse
J. C. GALLUS Moteti
Izvajajo: Mešani pevski zbor DANICA,
člani orkestra slovenske filharmonije
Solisti: Franziska Hammer-Drexler,
Waltraud Mucher, Bernd Lambauer,
Reinfried Schießler
Orgle: Jože Smrekar, K. E. Hoffmann
Dirigent: Stanko Polzer

VELIKOVEC

„POGLED NAZAJ V PESMI IN SLIKI“ —
razstava slik iz podeželskega vsak-
danjaka
Čas: v nedeljo, 6. 10., ob 14.30
Kraj: v Gospodinjski šoli v Št. Rupertu pri
Velikovcu. Prireditelj: PD „LIPA“ Velikovec
Sodeluje: Vokalno-instrumentalna skupi-
na PD „Lipa“

Krščanska kulturna zveza v Celovcu,
Slovenska prosveta v Trstu in Zveza
slovenske katoliške prosvete v Gorici

5. Primorski dnevi
na Koroškem

Komedija v treh delih
GOSPOD EVSTAHJ Z GORIŠKE, Eu-
gene Labiche-Žarko Petan-Ervin Fritz
Režija: Emil Aberšek
Gostuje: Dramski odsek prosvetnega
društva „Štandrež“
nedelja, 6. oktobra, ob 19.30 v farni
dvorani v Št. Jakobu
Soprireditelj: SPD „Rož“ v Št. Jako-
bu, Katol. prosveta v Št. Jakobu in
Društvo upokojencev v Št. Jakobu

VESELA IGRA O ŽALOSTNI PRIN-
CESINJI, Fran Milčinski
Režija: Franko Žerjal
Gostuje: oder 90 Slov. katoliškega
prosv. društva „Mirko Filej“ iz Gorice
ponedeljek, 7. oktobra, ob 11. uri v
ljudski šoli Mohorjeve
Soprireditelj: Ljudska šola Mohorjeve

Vesela igra o žalostni princesinji
Fran Milčinski
Režija: Franko Žerjal
Gostuje: oder 90 Slov. katoliškega
prosv. društva „Mirko Filej“ iz Gorice
ponedeljek, 7. oktobra, ob 16. uri v
Modestovem domu v Celovcu
Soprireditelj: Modestov dom

KONCERT

Izvajajo: učenci Slovenskega centra
za glasbeno vzgojo „Emil Komel“,
Glasbene šole Žabnice — Kanalska
dolina in Glasbene šole na Koroškem
sobota, 12. oktobra, ob 19. uri v
ljudski šoli v Bilčovsu
Soprireditelj: GŠ na Koroškem

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V četrtek, 26. sept., ob 18.30
ANGLEŠČINA
KOT POGOVORNI JEZIK
Intenzivni jezikovni tečaj angleščine
Vodi: kvalificirana pedagoginja (mate-
rin jezik angleščina)

v petek, 27. sept., 14.30—16.30
Predavanje:
PRAVILNO KOMPOSTIRATI, nem.
Predavateljica: prof. Edith Santler

od sobote, 28. sept., od 15. ure do
nedelje, 29. sept., do 16. ure
MINISTRANJSKI DNEVI
ZA MINISTRANTE od 10. do 14. leta,
nem.
Vodstvo: kaplan Janko Kristof s so-
delavci

v soboto, 28. sept., ob 19.30
Devet let do dvatisoč —
spremembe na zahodu in vzhodu kot
znak časa, nem.
Predavatelj: prof. dr. Otto Schul-
meister

od nedelje, 29. sept., od 19. ure do
srede, 2. okt., do 13. ure
Duhovne vaje za duhovnike:
DUHOVNIK — VZGOJITELJ
Voditelj: Tone Cigliar SDB, Ljubljana

v torek, 1. oktobra, ob 19.30
Podijska diskusija: Intenzivno kme-
tovanje med „zastrupljenim vodnja-
kom“ in varstvom okolja, nem.
(Ob primeru področja vodnega varstva
„Podjuna-Peca“)

Sodelujejo: L.R. dr. Herbert Schiller,
Dl. dr. Wolfgang Sembach, dr. Uwe
Herzog, Dl. Štefan Domej, Marko
Trampusch
Diskusijska vodja: Dl Hans Mikl
Soprireditelj: Kmečka izobraževalna
skupnost (KIS)

v torek, 1. oktobra, ob 19.30
Odprte razstave slik BARE REMEC
iz Argentine
Dodatni program: Pregled slovenske
literature v Argentini (Andrej Rot)

v četrtek, 3. oktobra, ob 19.30
Predavanje: PARTNERSTVO IN ZA-
KON V DANASNJEM ČASU, nem.
Predavateljica: dr. Rosemarie Tschert-
teu-Brunnthaler

od petka, 4. oktobra, od 15. ure do so-
bote, 5. oktobra, do 16. ure
DNEVI ZA MINISTRANTE od 8. do
10. leta
Voditelj: kaplan Janko Kristof s skupi-
no sodelavcev

GALERIJA TINJE

Razstava likovnih del
Miloša Lavrenčiča,
akademskega slikarja iz Ljubljane.
Razstava je odprta do 30. septembra
1991

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo
„Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata pre-
sednik dr. Matevž Grilo in osrednji tajnik mag. Marjan
Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), urednika: Mari-
jan Fera in Franc Sadjak, 9020 Celovec, Viktringer Ring
26.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se
na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec;
telefon uredništva, uprave in oglasnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

NA TELEVIZIJI

„Dober dan, Koroška“
29. 9., ob 13. uri, TV 2
predvidoma z naslednjimi prispevki:
Mednarodni mejni prehod Pavličevo
sedlo bo odprt — toda, kdaj?
Učenje slovenščine v izvenšolskih
izobraževalnih ustanovah
Osrednji koncert Slovenske prosvetne
zveze z Mozartovo „Krönungsmesse“
Strokovno-kmetijskogospodarsko
šolo v Št. Rupertu pri Velikovcu že 95.
leto vodijo šolske sestre
Podjanski slikar in restavrador Jožef
Stefan obvaruje edinstvena znamenja
pred razpadom
Čačarani medved I.

Slovenska firma registrirana v Avstriji
z manjšim obsegom poslovanja, spe-
cializirana za uvoz/izvoz opreme za av-
tomatsko identifikacijo išče

**poslovni prostor
v okolici Celovca ali
bližini mejnega prehoda
Ljubelj z občasno
SOUPORABO:**

- pisalne mize
- omare
- telefona
- telefaksa
- tajnice z znanjem slo-
venskega jezika, poznav-
anjem uvozno/izvoznih doku-
mentov

Firma deluje iz Ljublja-
ne, zato predvsem potre-
bujemo naslov za dostavo
pošte in občasen sprejem
strank.

Pripravljeni smo pokriti
del najemnine, stroškov
PTT in stroškov tajnice.
Prosimo, da vaše ponudbe
pošljete na tel./fax +
38 61 51 407.

KATOLIŠKI DOM PROSVETE **SODALITAS** KATHOLISCHES BILDUNGSHEIM

EU - SERLIJA PRIREDITEV

NOVO OBLIKOVANJE EVROPE **UGODNA PRILOŽNOST ALI NEVARNOST?**

SREDA 9. OKTOBER 1991, 19.30
PODISKA DISKUSIJA v slovenskem jeziku:
„**MULTIKULTURNOST – NOVA MOŽNOST ZA KOROŠKE SLOVENCE ALI IZGUBA IDENTITETE?**“
SODELUJEJO:
mag. **TEREZUJA STOJŠIČ**, zastopnica manjšin v parlamentu / ZAL
dv. sv. prof. dr. **REGINALD VOSPERNIK**, ravnatelj na ZG za Slovence
ANDREJ WAKOUNIG, predsednik Enotne liste (EU)
prof. **TOMAŽ OGRIS**, govornik delovne skupnosti „Avstrijskih narodnosti v SP“
mag. **PEP MARKETZ**, duhovnik
VODJA DISKUSIJE: mag. **MARIAN PIPP**

SREDA 13. NOVEMBER 1991, 19.30 Utr
PREDAVANJE v nemškem jeziku:
„**EVROPSKA DEDIŠČINA JE NJENA RAZNOLIKOST**“
Kakšno mesto imajo jezikovne manjšine v novi Evropi?
Južna Koroška in Južna Tirolska dobivata vedno večji pomen.
PREDAVATELJA:
dr. **PETER JANKOWITSCH**, državni sekretar za integracijo in za sodelovanje
pri pomoči deželam v razvoju
univ. prof. dr. **ANDREAS KHOL**, poslanec v državnem zboru in zunanje-politični govornik
Avstrijske ljudske stranke / ÖVP
VODJA DISKUSIJE: dv. sv. prof. dr. **REGINALD VOSPERNIK**, podpredsednik Federalistične unije
evropskih narodnih skupin / FUENS

SOBOTA 23. NOVEMBER 1991, 19.30
V POGOVRU / IM GESPRÄCH:
Ministrski predsednik prof. **LOJZE PETERLE**, Republika Slovenija, in
namestnik zveznega kanclerja, zvezni minister dr. **ERHARD BÜSEK**, Republika Avstrija,
basta spregovorila na temo:
„**EVROPA NA PRELOMNICI**“
Ob primeru odnosov med Avstrijo in Slovenijo.
VODJA DISKUSIJE: **KAREL SMOLLE**, poslanik slovenske vlade na Dunaju
SIMULTANO PREVAJANJE: univ. prof. dr. **ERICH PRUNČ** in mag. **FRANČ MANDELČ**

PETER 3. JANUAR 1992, 19.30
PODISKA DISKUSIJA z odličnimi zgodovinarji iz prostora Alpe-Jadran:
„**POTREBUJE NOVA (SREDNJA) EVROPA TUDI NOVO ZGODOVINSKO PODOBO?**“
SODELUJEJO:
univ. prof. dr. **HELMUT RUMPLER**, Celovec
univ. doc. dr. **MARINA CATTARUZZA**, Trst
univ. doc. dr. **KARL STUHLFARRER**, Dunaj
univ. prof. dr. **DUŠAN NEČAK**, Ljubljana
VODJA DISKUSIJE: univ. doc. dr. **ANDREJ MORITSCH**, Šteben na Zilji

V SE PRIREDITVE BODO V DOMU V TINJAH!

**V Mohorjevi knjigarni
v Celovcu
od 1. do 15. oktobra
razstavlja svilene rute**

Branka Milavec

Na odprtje razstave Vas
prisrčno vabita
1. oktobra 1991 ob 18. uri
Mohorjeva družba in
Krščanska kulturna zveza.

Vaš poslovni partner
v območju Alpe-Jadran

Korotan
proizvodnja in
trgovska družba z o. j.

A-9020 Klagenfurt / Celovec
Viktringer Ring 26
Telefon: 04 63 / 56 2 16
Telefax: 04 63 / 51 62 57
Telex: 422 801

34170 Celovec
Corso G. Verdi 115
Telefon: (0481) 34 0 60
Telefax: (0481) 85 1 82
Telex: 461 066

PISMA BRALCEV

Časopisa združiti

Že veliko let sem bralec
„Našega tednika“, iz občutka na-
rodne pripadnosti in ne iz
političnih ali svetovnonazorskih
vzrokov. Samo slučajno sem se
odločil za „Tednik“, prav tako bi
se bil lahko odločil za „Vest-
nik“.

Kot bralec bi si želel, da bi se
oba slovenska časopisa na
Koroškem združila, ker bi se s
tem povečala vsebinska ponud-

ba za bralca. Zakaj ne bi bilo
mogoče v enem časopisu zasto-
pati več različnih stališč in
mnenj?

Mislim, da je združenje gospo-
darsko gledano edina pametna
možnost in tudi politično bi bil
skupni časopis velika prednost
in znamenje skupne volje.

Srčno vas pozdravljam
Raimund Vospernik,
Vetrinj

**NA KMETIJSKEM
SEKTORJU
LAHKO V
DOMAČI
ZADRUGI NA
VELIKO IZBIRATE
OD KRMIL DO
KMETIJSKEGA
ORODJA**

VELIKA IZBIRA . . .

- . . . humusov, vrtnega orodja in različnih semen
- . . . lakov, barv in impregnacijskih tekočin za les
- . . . gradbenih materialov

OBIŠČITE TUDI NAŠO FILIJALO V BILČOVSU

ZADRUGA-MARKET
KOTMARA VAS / KÖTTMANNSDORF

Tel.: 0 42 20 / 22 42

Zopet je Norbert Kuchar zapravil lepo priložnost za gol. Pri vratarju Niemetzu je bila „končna postaja“.

Tokrat sodnik ni maral Globašanov

Šmarjeta — Globasnica 3:2 (2:1)
Globasnica: Preitenegger 3, Wautsche 3, Fera 2, Zankl 3, P. Sadjak 4, Pleschgatterner 2, Ch. Micheu 2, Pajanič 4 (70. Slanic 0), Kordesch 2, Silan 3, Hren 5
Šmarjeta: 100 gledalcev
Sodnik: Begusch (slab)
Strelci: E. Pajanič (38., 60. 11-m)
Rdeči karton: Fera (35.)

G. Sadjaka in Schatza sta zamejnala mlada perspektivna igralca Silan in P. Sadjak, ki sta se kar dobro živela v ekipo. Tekma je potekala zelo živčno, kajti sodnik je ves čas dal prednost samo domači ekipi. To prednost so domačini seveda takoj izrabili ter povedli z 2:0. E. Pajanič pa je v 38. minuti rezultat zblížal na 2:1, v 60. minuti pa ga je celo izenačil. Deset minut pred koncem pa je sodnik domačinom pravzaprav podaril zmagoviti gol, kajti namesto da bi Globašanom dosodil prekršek, je dal domačinom kot, ki je bil podlaga za zmagoviti gol.

Zdaj gostuje v Globasnici Šmihel/L — drugi na tabeli

Zopet veliko „osebnih“ težav v Globasnici: Schatz je bolan, Fera in Pleschgatterner pa sta vprašljiva... V naslednjem kolu pa Globašani gostijo izredno močnega nasprotnika iz Labotske doline, ki je na zadnjih tekmah presenetil. Trener Djurić: „Osvojiti moramo najmanj točko!“

Šmihel se iz tekme v tekmo izboljšuje

Šmihel — Grebinj 4:0 (1:0)
Šmihel: Leitgeb 5, Juri 3, Schein 4, Buchwald 4, Lutnik 4, Gros 3 (56. Krewalder 0) (88. Höller 0), Figoutz 4, Wriesnig 5, Rup 4, W. Berchtold 4, Motschilnik 5
Šmihel: 150 gledalcev
Sodnik: Stemberger (odličan)
Strelci: Rup (32., 86.), Motschilnik (53., 89.)

Lepa, hitra in dinamična igra obeh ekip; ob začetku so se vrstile priložnosti na obeh straneh. Zlata roka trenerja Gostenčnika (Grosa) je preustavil v napad, Rupa pa v sredino) se je takoj obrestovala v prid Šmihelčanov. Rup je namreč v 32. minutah povedel na 1:0.

V drugem polčasu so si Šmihelčani izigrali terensko premoč ter kmalu rezultat povišali na 2:0. Gostje so sicer v hitrih protinapadih nevarno ogrožali domača vrata, vendar je bil tokrat vratar Leitgeb v izredni „formi“. Ob koncu pa se je telesna premoč domačinov izrazila še v dveh zadetkih.

Derbi Metlova proti Šmihelu

Metlovčani so iz Dobre vasi odnesli dve točki in so trenutno izredno dobro razpoloženi. „Vendar ima derbi svoje zakonitosti; vse je mogoče,“ je dejal trener Šmihela Gostenčnik, ki prav tako poroča tudi o izredni delavnosti svojih igralcev. Preseneča ga predvsem vratar Leitgeb, s katerim vadi celo dopoldan.

Izredno borben derbi

Kotmara vas — Bilčovs 2:0 (1:0)
Bilčovs: Katnik 4, Schlemitz 4, G. Schaunig 3, Rauter 5, J. Kuess 3, Schellander 3 (71. Hartl 0), W. Kuess 3, Weichboth 3 (70. Krainer 0), Fischer 3, Partl 3, Quantschnig 4
Kotmara vas: 400 gledalcev
Sodnik: Kaimbacher (popravljen)
Strelci: Modritsch (20.), A. Triebnig (90.)

Derbi je potekal izredno borbeno, vendar brez hudih prekrškov. Bilčovščani so bili sicer vseh 90 minut boljše moštvo, vendar terenske premoči niso znali izkoristiti. Tako so domačini presenetljivo v 20. minuti zadeli prvi gol. Tudi v drugem polčasu se značaj igre ni spremenil. Gostje so sicer napadali, a brez presenetljivih potez, ki bi obrambo Kotmirčanov vznemirile. Dolge podaje v kazenski prostor so se izkazale kot slaba rešitev, kajti kotmirški branilci so jih zlahka prestregli. V protinapadih pa so večkrat nevarno ogrožali Katnikova vrata, čeprav je Rauter dobro pokrtil „goaleadorja“ Moserja.

Bo proti Velikovcu Sigi Hobel zopet igral?

Kot se je na tekmi proti Kotmari vasi videlo, manjka ekipi trenutno nevaren napadalec, katerega bodo predvsem potrebovali proti Velikovcu. Velikovec je moštvo, ki raje napada kot brani; zato se nasprotniku nudijo priložnosti v hitrih protinapadih. Trener Sigi Hobel bi kot igralec tako lahko mnogo prispeval k uspešnejši igri Bilčovščanov.

Po 24 tekmah prvi poraz Kapelčanov

Velikovec — Železna Kapla 2:1 (0:0)

Železna Kapla: Rus 4, Kukovica 4, Rozman 4, Grubelnik 5, Köck 4, Reinwald 5, Šporn 4 (79. Ošina 0), Baloh 4, Wicher 4, Kuchar 4, Jenschatz 5
Velikovec: 600 gledalcev
Sodnik: Aichholzer (dober)
Strelci: Jenschatz (88. 11-m) oz. Modre (70.), Loibnegger (77. 11-m)

Izenačen potek igre na obeh straneh je napadalcem nudil lepe priložnosti za zadetke, katerih niso izrabili. Okrog 70. minute pa je bil odločilen trenutek za izid igre. Najprej sta Kuchar in Wicher zapravila „stoprocentno šanso“, nekaj minut pozneje pa kapelska obramba ni bila pazljiva in domačini so tako povedli z 1:0. Sedem minut pozneje pa jim je sodnik prisodil še enajstmetrovko. Čeprav je

nekaj minut pred koncem tekme Kapelčanom uspel zadetek, bi brezdvomno lahko osvojili tudi točko, kajti Kuchar je v zadnji minuti zopet zapravil lepo priložnost za gol.

Fera: „Borovelj se moramo paziti!“

Po 24 prvenstvenih tekmah so Kapelčani prvič podlegli. Prav zaradi tega so nekoliko bolj previdni, kajti naslednji nasprotnik iz Borovelj je nazadnje zmagal s 3:0. Trener Fera: „Podcenjevali Borovelj ne bomo, kljub temu bomo napadali s tremi napadalcem. Kukovico ali Grubelnika bom dal še dodatno v napad, Maverja pa bo kril Köck!“

Hud prekršek Pahoiniga (M.) nad Pichlerjem

Dobrla vas — Metlova 1:3 (0:2)

Dobrla vas: Hofstätter 3, Sturm 3, Nemetz 2, Wegscheider 3, Schirnik 4, Mischitz 3, R. Marin 3, Appe 3, Stucin 2, Pichler (3. Opietnik 3), Herburger 4 (46. Knes 3)
Dobrla vas: 500 gledalcev
Sodnik: Hitzhammer (dober)
Strelci: Appe (80.)

Precej živčnemu začetku tekme obeh ekip je sledil hud prekršek Pahoiniga (Metlova) nad Pichlerjem, ki je moral nato hudo poškodovan zapustiti igrišče. Kmalu so gostje po napakah domače obrambe povedli z 2:0. Dobrolčani so sicer v 80. minuti razliko znižali na 1:2, vendar so Metlovčani tik pred zaključnim piskom dali še tretji gol ter zaslužno dobili podjunski derbi.

Zopet je zamenjani igralec rešil Selane

Sele — Grabštanj 4:2 (1:1)

Sele: E. Oraže 3, Božič 3, A. Mak 4, F. Oraže 4, Jug 3 (32. P. Čertov 4), Z. Oraže 4, Travnik 4, Radosavljevič 5, M. Mak 4, N. Hribernik 4, K. Hribernik 3 (46. M. Oraže 5)
Sele: 150 gledalcev
Sodnik: Wrulich (soliden)
Strelci: Z. Oraže (11.), Travnik (69. 11-m), N. Hribernik (77.), M. Oraže (89.)

Ekipi je manjkal A. Oraže, katerega je nadomestil M. Mak. V 11. minuti je Z. Oraže povedel z 1:0, kar pa poteka igre ni spremenilo. Gostje so bili v prvem polčasu enakovredni nasprotnik ter v 30. minuti rezultat izenačili. Tik po začetku drugega polčasa pa so dali celo drugi gol; šele za tem so se Selani zbudili ter zaigrali lep in tudi uspešen nogomet. Najprej je Travnik rezultat izenačil, v 77. minuti pa je N. Hribernik od vratarja odbito žogo poslal v gol. Gol M. Oražeja v zadnji minuti pa je bil samo še zaslužen dodatek.

Zamenjani igralci vedno presenetijo
Že večkrat so trenerja Travnika zamenjani igralci presenetili, saj so tudi že odločili o tekmi (npr. P. Čertov proti Techelsbergu ali na zadnji tekmi proti Grabštanju M. Oraže, ki ni zadela lepega gola, temveč je mnogo prispeval k dobri igri Selanov). Trener Travnik: „Vesel sem, da razpolagam z zelo izenačenim kadrom.“

Podliga vzhod:

1. Velikovec	8	5	2	1	13:6	12
2. Železna K.	8	4	3	1	16:7	11
3. Žrelec	8	4	3	1	15:6	11
4. Vetrinj	8	4	3	1	12:9	11
5. Kotmara vas	8	4	0	4	15:12	8
6. Borovlje	8	3	2	3	11:9	8
7. Št. Andraž	8	2	4	2	10:9	8
8. Bilčovs	8	2	4	2	7:9	8
9. Št. Lenart	8	3	2	3	9:14	8
10. Mostič	8	2	3	3	13:12	7
11. ASV	8	1	5	2	15:20	7
12. Žitara vas	8	2	2	4	10:13	6
13. Liebenfels	8	1	2	5	6:16	4
14. Oberglan	8	0	3	5	6:16	3

Naslednje kolo:

Železna Kapla — Borovlje
Bilčovs — Velikovec

1. razred D:

1. Dobrla vas	8	4	3	1	23:12	11
2. Šmihel v L.	8	4	3	1	17:6	11
3. Metlova	8	4	3	1	17:8	11
4. Ruda	8	4	2	2	15:7	10
5. Šmihel	8	3	4	1	17:10	10
6. Šmarjeta	8	3	4	1	10:9	10
7. Frantschach	8	3	3	2	13:12	9
8. Globasnica	8	3	2	3	11:10	8
9. Št. Pavel	8	2	4	2	11:14	8
10. Št. Štefan/L.	7	1	5	1	5:7	7
11. Grebinj	7	1	3	3	6:14	5
12. Reichenfels	8	1	2	5	10:20	4
13. Galicija	8	0	3	5	3:13	3
14. Labot	8	0	3	5	9:25	3

Naslednje kolo:

Globasnica — Šmihel/L.
Metlova — Šmihel
Galicija — Dobrla vas

2. razred E:

1. Kriva Vrba	8	6	2	0	22:7	14
2. Sele	8	6	1	1	18:10	13
3. Pošta	8	5	1	2	23:8	11
4. Poreče	8	4	3	1	16:6	11
5. Žihpolje	8	5	1	2	15:9	11
6. HŠV	8	4	2	2	19:10	10
7. Borovlje	8	4	2	2	14:7	10
8. Wölfnitz	8	3	3	2	13:6	9
9. Donau	8	3	2	2	17:15	8
10. Techelsberg	8	3	1	4	10:15	7
11. Bistrica/R.	8	1	1	6	8:14	3
12. Ulrichsberg	8	0	3	5	10:26	3
13. Grafenstein	8	0	2	6	7:21	2
14. Welfenegg	8	0	0	8	6:44	0

Naslednje kolo: Wölfnitz — Sele

Marijan Velik: SAK želim vse najboljše — toda v nedeljo ne!

- Vsako nedeljo več domačih gledalcev — v nedeljo jih pričakujejo 1500
- Kreutz & co: Velik ne more pričakovati, da ga bomo božali

Gotovo se še spominjate časov, ko je SAK s kapetanom Marijanom Velikom hitel od zmage do zmage, od senzacije (predvsem v pokalu) do senzacije. Iz privatnih razlogov se je Marijan Velik preselil v Eberstein in igra zdaj za Treibach. Tako bo zdaj v nedeljo „nasprotnik“ SAK. Velik: „SAK želim vse najboljše, toda to nedeljo ne, saj gre za moj uspeh in za uspeh mojega sedanjega moštva.“

Da bo Marijan Velik v nedeljo izredno motiviran, vedo vsi pri SAK. Prav zato se bodo igralci SAK še posebno trudili. Kapetan Miha Kreutz: „Velik ne more pričakovati, da mu bomo prizanesli samo zato, ker je naš

igralec. V nedeljo je naš nasprotnik in to bo gotovo čutil...“ Istega mnenja sta tudi branilca Franc Sadjak in Aleksander Čertov: „Če pred Marijanom enkrat ‚glasneje zadihaš‘, ne pride več blizu!“

Trener SAK dr. Ivan Ramšak pa gleda na tekmo iz popolnoma drugega zornega kota in svari igralce pred privatnimi dvoboji, saj ima Treibach še vrsto drugih dobrih igralcev kot npr. Andija Para, legionarja Brela in libera Franca Trampitscha. „Treibach mora pri nas šele dokazati, da je zrel za koroški vrh,“ pravi dr. Ivan Ramšak, ki dela ta teden trenerski izpit v Lindabrunnu. Treninge zato ta teden vodi Ljubiša Dalanovič.

Kdo bo pri SAK igral v nedeljo, bo ostalo na vsak način odprto do petka; šele ko

se potem vrne trener dr. Ivan Ramšak, bo sporočil postavlo moštva. Lahkega dela ne bo imel, saj sta mu na razpolago dva legionarja (Savič/Brždanovič) in ozdravela igralca Urschitz in Sadjak. V nedeljo pričakujejo v Annabichlu do 1500 gledalcev, kar bo za igralce gotovo izredna motivacija. Velik: „Lepo je spet enkrat igrati doma v Annabichlu, pred domačimi gledalci.“ Le ti pa bodo gotovo v taboru SAK. Od tekme do tekme se zbere več domače publike, ki vedno glasneje podpira svojo ekipo.

V Lienzu so ustvarili odlično vzdušje. Mnogo je k temu prispeval novi predsednik SAK-fankluba Mario Podrečnik, ki je nad „novim“ SAK navdušen: „Če igra SAK tako kot letos, je vsak rad njegov navijač.“

Kapetan Miha Kreutz, Aleksander Čertov, Franc Sadjak in Erwin Galo (od spodaj) so še igrali skupaj z Velikom pri SAK; zdaj pa je Marijan njihov nasprotnik in obljubili so, da mu ne bodo zaprinesli. Foto: Fera

Srce mu na tihem še bije za SAK, igra pa za SK Treibach. „Fantje, vi ste moji prijatelji, toda to nedeljo 90 minut na žalost ne,“ pravi Sakovcem Marjan Velik

Po šestih letih je padla tudi trdnjava Lienz

Lienz — SAK 1:3 (1:2)

SAK: Preschern 5, Papper 6, Savič 5, Čertov 5, Kreutz 5, M. Sadjak 5, Galo 5, Hober 5 (70. Kert 0), dr. Ramšak 5, Lippusch 5, Blažej 5 (89. A. Ramšak 0)

Dolomitenstadion, 500 gledalcev

Haring: izredno objektivni

Strelci: Eder (2.), oz. Hober (8.), Lippusch (43.) in Blažej (89.)

Že šest let SAK ni zmagal v Lienzu. Zdaj mu je uspelo! V odlični tekmi so slovenski atletiki pokazali, kaj letos vse znajo. Brez nadaljnega bi lahko zmagali s še boljšim rezultatom, če bi Adi Blažej izkoristil svoje številne priložnosti. Sicer je Lienz že v 2. minuti povedel na 1:0, toda to SAK sploh ni zmotilo. Igral je naprej kot vedno. Hober, ki je odigral doslej svojo najboljšo tekmo, je uspešno z

golom zaključil solo akcijo, 1:1. Po lepi akciji Marjana Sadjaka je Lippusch povedel na 1:2, v zadnji minuti pa je Adi Blažej s tretjim golom zaključil igro.

Prej pa bi ravno slednji lahko dal že nekaj golov; tako se je moral SAK še krepko truditi in je z izredno borbo in tehniko (pa tudi taktiko) nadigral Lienz.

Omeniti je še potrebno, da je bil najboljši igralec pri SAK Gerhard Pappeler, ki ni izgubil niti enega dvoboja, in da je SAK igral brez poškodovanega Wernerja Urschitza in bolnega Franca Sadjaka. „Super“ legionarja Camila Brždanoviča pa je nadomestil Rade Savič.

Tudi na „mountain biku“ Peter Wrolich nima nasprotnika

Trikrat je Peter letos tekmoval z gorskim kolesom (mountain bike), ki ima zanj samo značaj treninga; vse tri dirke je jasno zmagal. Tako tudi ta konec tedna v Möllbrücku, na tekmi za Eisenwadi (najpomembnejša dirka z gorskimi kolesi v Avstriji), kjer je na 40-kilometrski progi premagal vso avstrijsko „elito“. Zmagal je s prednostjo dveh minut.

Koroška liga:

1. SAK	9	5	4	0	21:5	14
2. Treibach	9	6	2	1	17:9	14
3. Wietersdorf	9	5	2	2	15:10	12
4. Pliberk	9	3	4	2	11:9	10
5. Lienz	9	4	2	3	9:10	10
6. WAC	9	3	3	3	15:9	9
7. Breže	9	4	1	4	17:15	9
8. Matrei	9	1	7	1	9:8	9
9. Trg	9	3	3	3	7:7	9
10. Št. Vid	9	4	1	4	9:10	9
11. Wolfsberg	9	2	5	2	11:14	9
12. Celovec	9	2	4	3	8:12	8
13. VSV	9	2	3	4	6:12	7
14. Mölltal	9	2	2	5	7:13	6
15. Lendorf	9	2	1	6	6:19	5
16. Klopfnj	9	0	4	5	6:12	4

SAK — SK Treibach

V nedeljo, 29. 9. 1991, ob 15.30
Juniorji igrajo ob 13.45

● Dunaj

**MANJŠINSKA
LITERATURA
V PARLAMENTU**

V ponedeljek, 30. septembra, bodo brali pisatelji avstrijskih manjšin iz svojih del v dunajskem parlamentu. Pod naslovom „Avstrijska lirika — in nobene nemške besede“ bodo med drugim sodelovali tudi Korošci Maja Haderlap, Fabjan Hafner in prof. dr. Janko Messner.

● Velikovec

DEŽEVNI GOZD

V ponedeljek, 30. septembra, ob 19.30, vabi občina Velikovec na „multivizijsko“ predavanje o tropskem deževnem gozdu. Prireditelj bo v „Neue Burg“ in bo predstavila zanimivo dokumentacijo o tem ogroženem delu sveta. Z devetimi diaprojektorji bo predaval Alois Indrich.

● Globasnica/Celovec

**REDNI OBČNI ZBOR
SAK**

Slovenski atletski klub vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo

**v petek, 4. oktobra 1991,
ob 19. uri**

**v gostišču JUENNA
v Globasnici.**

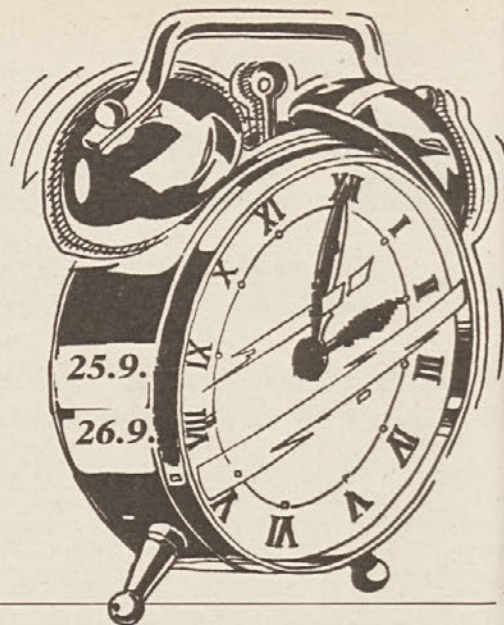
Na dnevnem redu so tudi volitve novega odbora Slovenskega atletskega kluba.

NE POZABITE!

V nedeljo je konec poletnega časa

Od sobote, 28. septembra, na nedeljo, 29. septembra, boste lahko spali eno uro dlje. Ob 2. uri zjutraj bo namreč konec poletnega časa, se pravi, da boste morali kazalce svoje ure prestaviti za eno uro nazaj.

To bo seveda prineslo marsikatero kratkoročno spremembo. Sprva bo zjutraj sorazmerno svetlo, zato pa se bodo pričeli večeri precej zgodaj, že po peti uri popoldan. Torej, pravočasno mislite na spremembo!

Slovenska vlada izgubila na nogometnem igrišču

Bolj za šalo kot zares sta prejšnji petek v Ljubljani odigrali nogometno tekmo moštvi slovenske vlade proti slovenskim direktorjem. Slednji so imeli boljšo kondicijo in so zasluženo zmagali z rezultatom 5:2. Notranji minister Bavčar ni bil nič kaj dobre volje, saj mu je nasprotnik petkrat zatresel mrežo. A čast vlade sta rešila minister Janša z enim in sekretar Čerin z drugim zadetkom. Svoje je prispeval tudi premier Peterle, ki je nekajkrat nevarno blokiral nasprotnika (na sliki). T. B.

Slika: Predsednik Lojze Peterle v trdem dvoboju.

„Pogled nazaj v pesmi in sliki“

Slike iz zgodovine Velikovca, Št. Ruperta in okolice si lahko ogledate od 6. oktobra naprej v Gospodarski šoli v Št. Rupertu. Tam je namreč SPD „Lipa“ v okviru „Srečanja v oktobru“ pripravila za ogled zanimivo zgodovinsko dokumentacijo.

Na sliki vidite terice iz Štriholč pri Velikovcu, ki so novembra leta 1928 obdelovale lan.